

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧІНИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

ЗВІТ
факультету іноземних мов
про роботу у 2020/2021 н.р.

УМАНЬ – 2021

1. Професорсько-викладацький склад факультету та робота щодо підвищення його рівня:

1.1. Характеристика професорсько-викладацького складу факультету

Назва кафедри	Професорсько-викладацький склад		З них працюють															
			Разом		Штатні						Разом		Сумісники					
					Доктори наук, проф.		Кандидати наук, доц.		Без наукових ступенів і вчених звань				Доктори наук, проф.		Кандидати наук, доц.		Без наукових ступенів і вчених звань	
					осіб	%	осіб	%	осіб	%			осіб	%	осіб	%	осіб	%
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Кафедра англійської мови та методики її навчання	31	100	24	100	1	4,2	16	66,6	7	29,2	7	100	1	14,3	2	28,6	4	57,1
Кафедра теорії та практики іноземних мов	17	100	15	100	1	6	7	46	7	46	2	100	1	50	1	50	-	-
Кафедра іноземних мов	18	100	16	100	2	12,5	12	75	2	12,5	2	100	-	-	2	100	-	-
Всього	66	100	55	100	4	7,3	35	63,6	16	29,1	11	100	2	18,1	5	45,5	4	36,4

1.2. Кількість осіб, що пройшли підвищення кваліфікації та/або стажування у звітному навчальному році.

Виконання плану підвищення кваліфікації викладачів кафедри англійської мови та методики її навчання за 2020/2021 н.р

ППП	Дата останнього підвищення кваліфікації	Дата запланованого підвищення кваліфікації	Місце підвищення кваліфікації	Примітки
Бріт Н.М.	2015 р.	02.11. 2020–16.12.2020 р.	Житомирський державний університет імені Івана Франка	Виконано
Бойко Я.А.	2015 р.	02.11. 2020 – 16.12.2020 р.	Житомирський державний університет імені Івана Франка	Виконано
Сушкевич О.В.	2015 р.	02.11. 2020 – 16.12.2020 р.	Житомирський державний університет імені Івана Франка	Виконано

Окрім цього викладачі кафедри пройшли понадпланове та закордонне стажування, зокрема:

Доценти кафедри Колісніченко А.І. (4.02.2021-4.03.2021), Загребнюк Ю.В. (10.03.2021-10.04.2021), Левчук О.А. (24.05.2021-28.06.2021), Скрипник А.В. (01.06.2021-30.06.2021) пройшли закордонне науково-педагогічне стажування в Латвійському університеті прикладних наук ISMA (Рига, Латвія) в обсязі 180 год. (6 кредитів).

Доц. Капелюшною Т.В. та старшим викладачем Колісніченко А.І. з 21 по 23 квітня 2021 року було пройдено курс "E-Tool" Teaching Online Opportunity Lab (20 годин), організований та проведений Сумським державним університетом за підтримки A.S. Hornby Educational Trust та British Council.

Виконання плану підвищення кваліфікації викладачів кафедри теорії та практики іноземних мов за 2020/2021 н.р.

1) Філіппович Т.М. – Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки, напрям «Інноваційні технології у професійній діяльності викладача» (19.10.2020-19.11.2020, 22.02.2021-26.02.2021) – 180 годин.

2) Авчіннікова Г.Д. – Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки, напрям «Інноваційні технології у професійній діяльності викладача» (19.10.2020-19.11.2020, 22.02.2021-26.02.2021) – 180 годин.

3) Ставчук Н.В. – Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки, напрям «Інноваційні технології у професійній діяльності викладача» (19.10.2020-19.11.2020) – 150 годин.

4) Веремюк Л.Л. – Katowice School of Technology (Польща), тема «Innovations in Education. Innovative Technologies for Teaching Professional Disciplines» (21.09.2020-21.12.2020) – 180 годин.

Крім того, викладачі кафедри мали можливість підвищити свою професійну майстерність через участь у ряді постійно діючих в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини семінарів різного рівня (для завідувачів кафедр, викладачів з досвідом роботи понад 5 років), у Школі професійного зростання молодого викладача (для викладачів з досвідом роботи до 5 років).

1.4. Виконання плану підвищення кваліфікації та/або стажування (прізвище, ініціали, заклад вищої освіти, терміни, кредити)

Виконання плану підвищення кваліфікації викладачів кафедри іноземних мов за 2020/2021 н.р.

ІПІ викладача	Форма стажування	Місце ПК	Термін ПК
Мамчур Є.А.	Науково-педагогічне стажування «Едукація та індивідуалізація в закладах освіти (досвід Вищої Школи Технічної в Катовіцах),	м. Катовіце, Республіка Польща	25 червня – 04 жовтня 2020 р. (Сертифікат № 29/10/2020)
Свиридюк О.В.	Фахове стажування 15 годин (0,5 кредиту)	Лондонська школа англійської на тему «Навички говоріння у 21 столітті», 17 годин. (14 квітня 2021 р.); ТОВ «Дінтернал Ед'юкейшн» на тему «Учні 5 – 8 класів та їхні потреби. Розвиток навичок говоріння із застосуванням сучасних методів, підходів та ресурсів» м. Київ	(11 січня – 02 лютого 2021р.) (Сертифікат Серія № ДЕ 70-0202202118-15125)

1.3. Участь в освітньому процесі провідних науковців та фахівців.

На факультеті іноземних мов у 2020/2021 навчальному році освітній процес забезпечували:

- доктор педагогічних наук, професор, Заслужений працівник освіти, ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Безлюдний О.І.
- кандидат педагогічних наук, професор, Заслужений працівник освіти Бріт Н.М.
- доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та практики іноземних мов Білецька І.О.
- доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов Безлюдна В.В.
- доктор педагогічних наук, професор Заболотна О.А.
- доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Коберник О.І.
- доктор педагогічних наук, професор Кучеренко І.А.
- кандидат філологічних наук, професор Цимбал Н.А

2. Контингент студентів (станом на 1 квітня поточного 2020/2021 н.р.) (денна ф.н.)

2.1 Всього, осіб 332, з них: за держзамовленням 139, на контрактній основі 193, з них: українці 307, студенти-іноземці 25.

2.2. Пільгові категорії студентів:

- студенти із числа дітей-сиріт 1;
- студенти із числа дітей позбавлених батьківського піклування 2;
- студенти із числа дітей під опікою 0;
- студенти із числа дітей-інвалідів 8;
- студенти із малозабезпечених сімей 0;
- студенти, які мають посвідчення дитини, постраждалої від ЧАЕС 0;
- діти учасників АТО 4;
- студенти-батьки 13.

2.3. Всього академічних груп на факультеті 33.

2.4. Чисельність студентів, які проживають у гуртожитках 51.

2.5. Кількість студентських сімей 0, з них проживають у гуртожитках 0.

Контингент студентів (станом на 1 квітня поточного 2020/2021 н.р.) (заочна ф.н.)

2.1 Всього, осіб 203, з них: за держзамовленням 29, на контрактній основі 174, українці 201, студенти-іноземці 2.

2.2. Пільгові категорії студентів:

- студенти із числа дітей-сиріт 0;
- студенти із числа дітей позбавлених батьківського піклування 0;
- студенти із числа дітей під опікою 0;
- студенти із числа дітей-інвалідів 0;
- студенти із малозабезпечених сімей 0;
- студенти, які мають посвідчення дитини, постраждалої від ЧАЕС 0;
- студенти-батьки 36.

2.3. Всього академічних груп на факультеті 15.

2.4. Чисельність студентів, які проживають у гуртожитках 0.

2.5. Кількість студентських сімей 0, з них проживають у гуртожитках 0.

2.6. Динаміка зміни контингенту студентів (денна форма навчання):

№ з/п	Показники	Попередній навчальний рік 2019/20	Поточний навчальний рік 2020/21
-------	-----------	--------------------------------------	------------------------------------

		Разом	Бакалавр				Магістр		Показники	Разом	Бакалавр				Магістр	
			1	2	3	4	1	2			1	2	3	4	1	2
1.	Всього по факультету/інституту (на 01.10.19)	405	53	87	64	60	62	79	Всього по факультету/інституту (на 01.10.20)	366	73	51	84	49	51	58
2.	Прибуло, з них:	117	54	-	-	1	62	-	Прибуло, з них:	125	73	-	-	-	52	-
2.1	-прийом	116	54	-	-	-	62	-	-прийом	125	73	-	-	-	52	-
2.2	-прибуло з ін.. факультетів, ВНЗ								-прибуло з ін.. факультетів, ВНЗ							
2.3	-переведено з інших видів навчання всередині року								-переведено з інших видів навчання всередині року							
2.4	-переведено з державної на контрактну основу навчання								-переведено з державної на контрактну основу навчання	3					3	
2.5	-переведено з контрактної на державну основу навчання								-переведено з контрактної на державну основу навчання	3		1	1	1		
2.6	-поновлені	1				1			-поновлені	2				1		1
3.	Вибуло, з них:	156	-	1	3	60	3	79	Вибуло, з них:	135	1	9	16	50	-	59
3.1	-випуск	151	-	-	1	60	-	79	-випуск	128	-	8	12	50	-	58
3.2	-за вл.бажанням	2		1			1		-за вл.бажанням	1			1			
3.3	-за невик. навч. плану						1		-за невик. навч. плану	3	1		1			1
3.4	-за порушення умов контракту	1					1		-за порушення умов контракту							
3.5	-за порушення навчальної дисципліни								-за порушення навчальної дисципліни							
3.6	-відраховані у зв'язку з іншими причинами								-відраховані у зв'язку з іншими причинами	2		1	1			
3.7	-на з/в	2			1	1			-на з/в	1			1			
4.	Всього по факультету (на 01.07.20)	250	54	86	51	-	59	-	Всього по факультету (на 01.07.21)	234	72	42	68	-	52	-

Динаміка зміни контингенту студентів (заочна форма навчання):

№ з/п	Показники	Попередній навчальний рік 2019/2020						Поточний навчальний рік 2019/2020								
		Разом	Бакалавр				Магістр		Показники	Разом	Бакалавр				Магістр	
			1	2	3	4	1	2			1	2	3	4	1	2
1.	Всього по факультету/інституту (на 01.10.19)	219	24	36	31	20	7	3	Всього по факультету/інституту (на 01.10.20)	209	18	25	35	17	45	69
2.	Прибуло, з них:	98	24	1	1	1	7	-	Прибуло, з них:	63	18				61	-
2.1	-прийом	95	24	-	-	-	7	-	-прийом	63	18	-	-	-	61	-

2.2	-прибуло з ін.. фак.-тів, ВНЗ	1		1					-прибуло з ін.. фак.-тів, ВНЗ							
2.3	-переведено з інших видів навчання всередині року	2			1	1			-переведено з інших видів навчання всередині року	1			1			
2.4	-переведено з державної на контрактну основу навчання								-переведено з державної на контрактну основу навчання							
2.5	-переведено з контрактної на державну основу навчання								-переведено з контрактної на державну основу навчання							
2.6	-поновлені								-поновлені	2			2			
3.	Вибуло, з них:	82	2	2	17	21	3	37	Вибуло, з них:	122	2	13	21	17		69
3.1	-випуск	73			16	20		37	-випуск	116		12	20	16		68
3.2	-за вл.бажан	2	1		1				-за вл.бажан	1	1					
3.3	-за невик. навч. плану	3		1		1	1		-за невик. навч. плану							
3.4	-за порушення умов контракту	4	1	1			2		-за порушення умов контракту	4	1	1	1			1
3.5	-за порушення навчальної дисципліни								-за порушення навчальної дисципліни							
3.6	-відраховані у зв'язку з іншими причинами								-відраховані у зв'язку з іншими причинами	1				1		
4.	Всього по факультету (на 01.07.20)	140	22	35	15	-	68	-	Всього по факультету (на 01.07.21)	106	16	12	17	-	61	-

3. Чисельність випускників денна форма навчання:

3.1. Всього 128, з них отримали диплом з відзнакою .

3.2. Випуск бакалаврів, всього осіб 70, з них отримали диплом з відзнакою 3, із них: продовжують навчання для здобуття освітнього ступеня магістра 56.

3.3. Випуск магістрів, всього осіб 58, з них отримали диплом з відзнакою 7, із них продовжують навчання для здобуття освітнього ступеня магістра 0.

Чисельність випускників заочна форма навчання:

3.1. Всього 116, з них отримали диплом з відзнакою 3.

3.2. Випуск бакалаврів, всього, осіб 48, з них отримали диплом з відзнакою 1, із них: продовжують навчання для здобуття освітнього ступеня магістра 32.

3.3. Випуск магістрів, всього осіб 68, з них отримали диплом з відзнакою 2, із них продовжують навчання для здобуття освітнього ступеня магістра 0.

4. Результати та аналіз успішності студентів факультету (денна форма навчання):

Зимова сесія				Літня сесія			
2019/2020		2020/2021		2019/2020		2020/2021	
Успішність %	Якість %	Успішність %	Якість %	Успішність %	Якість %	Успішність %	Якість %
98,7	66,5	100	66,5	100	50,2	100	54,9

4.1. Кількість студентів, які отримують іменні та персональні стипендії 0.

4.2. Кількість студентів, які мають академічну заборгованість 0.

4.3. Кількість студентів, які не склали літню заліково-екзаменаційну сесію з поважних причин 0.

Результати та аналіз успішності студентів факультету (заочна форма навчання):

Зимова сесія				Літня сесія			
2019/2020		2020/2021		2019/2020		2020/2021	
Успішність %	Якість %	Успішність %	Якість %	Успішність %	Якість %	Успішність %	Якість %
98,1	37,0	100	45,2	94,9	39,9	100	56,7

4.1. Кількість студентів, які отримують іменні та персональні стипендії 0.

4.2. Кількість студентів, які мають академічну заборгованість 0.

4.3. Кількість студентів, які не склали літню заліково-екзаменаційну сесію з поважних причин 0.

5. Зміст та планування освітнього процесу:**5.1. Головне спрямування освітнього процесу.**

Головне спрямування освітнього процесу на факультеті іноземних мов - підготовка вчителя сучасної школи в новій системі професійних координат, які передбачають не лише цілісне сприйняття творчих завдань, а й формування позиції творця корпоративного професійного середовища, в якому реалізуються гуманітарні цінності. Цей процес здійснювався в контексті створення системи організаційних та дидактичних заходів по реалізації змісту освіти відповідно до державних стандартів.

5.2. Організація освітнього процесу відповідно вимог кредитно-трансферної системи.

Освітній процес на факультеті здійснюється на основі ЄКТС як системі накопичення і трансферу кредитів, яка ґрунтується на прозорості результатів навчання і навчального процесу, маючи на меті сприяння плануванню, наданню, оцінюванню, визнанню та підтвердженню кваліфікацій та навчальних модулів, а також сприянню мобільності студентів. Кредити ЄКТС ґрунтуються на навчальному навантаженні, необхідному студентам для досягнення очікуваних результатів навчання. Результати навчання описують те, що, як очікується, має знати, розуміти чи вміти робити студент після успішного закінчення процесу навчання. Вони пов'язані з дескрипторами рівнів національних і європейської рамок кваліфікацій.

Кредитно-трансферна система, яка є складовою частиною ЄКТС, робить студента суб'єктом навчання, залучаючи його до свідомої й активної праці, ґрунтуючись на співпраці викладача та студента, знімає адміністративний тиск і стимулює його свідому самостійну роботу. До мінімуму зводиться вплив випадкових і суб'єктивних психологічних факторів, а підсумкова оцінка є об'єктивнішою, оскільки базується на оцінюванні кожного виду роботи з усіх тем дисципліни протягом тривалого часу.

Підвищення можливостей студентської мобільності, досягнення сумісності програм підготовки та кваліфікацій, забезпечення навчання студентів за індивідуальною варіативною частиною освітньо-професійних програм, підвищення якості підготовки фахівців та їх конкурентоспроможності, забезпечення доступу до ринків праці, посилення престижу вищої освіти України - основні цілі, реалізацію яких здійснює факультет в освітньому процесі.

В освітній процес на всіх етапах навчання впроваджено елементи кредитно-трансферної системи. Рейтинг кожного студента формувалася з урахуванням відвідування лекцій та практичних занять, підготовки відповідних навчальних матеріалів (тематичних модулів, ІНДЗ, лексичних мінімумів, словників, таблиць), результатів контрольних робіт, роботи кожного в парах чи міні-групах та ін. На рівні кожного студента підсумовувалась набрана кількість балів як результат роботи впродовж семестру. Студенти, котрі не набрали відповідну суму балів, могли скористатися заліком чи екзаменом як формою рубіжного контролю. Засвідчується ефективність таких форм роботи як захист студентами рефератів з наступним їх обговоренням та оцінюванням їх самими студентами.

Необхідність адаптації національної системи кваліфікацій України до європейської системи кваліфікацій та запровадження нових підходів до рівня знань, навичок, особистісних і професійних компетентностей випускників вищих навчальних закладів потребує радикальної організаційної перебудови освітнього процесу у закладах вищої освіти разом із необхідністю впровадження нових освітніх підсистем. Організацію навчально-педагогічного процесу факультет здійснює у відповідності до директивних вимог МОН України, на основі відповідних діючих навчальних планів, типових і навчальних програм, розкладу занять, затвердженого в установленому порядку, плану роботи факультету, графіка проведення контрольних робіт, індивідуальної роботи, консультацій, занять в лінгафонному класі.

Пріоритетними завданнями кафедр факультету 2020-2021 н.р. були:

- забезпечення необхідних організаційно-педагогічних, теоретичних, навчально-методичних та матеріально-технічних умов організації освітнього процесу з дисциплін кафедр;
- реалізація комунікативного, компетентнісного та системного підходів до підготовки майбутнього педагога через підсилення іншомовної та методичної складових процесу їх професіоналізації в умовах євроінтеграції;
- підвищення якості освітніх послуг через використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (Moodle, Zoom, Google Meet, Google Classroom) та застосування в освітньому процесі інноваційних технологій навчання (інтерактивна технологія кооперативного навчання, інтерактивна технологія колективно-групового навчання, інтерактивна технологія ситуативного моделювання, кейс технологія, веб-квести тощо), що посилює особистісну та комунікативну орієнтованість навчання, стимулює творчість здобувачів вищої освіти та створює реальні умови для досягнення практичного результату навчання;
- впровадження світового досвіду організації процесу іншомовної та методичної підготовки майбутнього педагога в провідних країнах світу;
- співпраця з вітчизняними освітніми закладами, управліннями освіти, науковими установами з метою забезпечення партнерських відносин для реалізації спільних заходів наукового та навчально-методичного змісту;
- створення необхідних умов для забезпечення роботи курсів довузівської підготовки та курсів підвищення кваліфікації учителів англійської мови;
- поліпшення якісних показників професорсько-викладацького складу кафедр через навчання в докторантурі / аспірантурі, підвищення кваліфікації чи стажування у провідних закладах освіти України та закордону, участь у міжнародних програмах академічної мобільності, участь у наукових заходах, що проводяться Українським відділенням міжнародної асоціації вчителів англійської мови як іноземної та Британською Радою в Україні та Українською асоціацією дослідників освіти України.

Програми всіх навчальних дисциплін кафедр освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр», викладання яких здійснюється на факультеті згідно до навчальних планів, укладено за вимогами ECTS. Деканат здійснює регулярний контроль за постійним оновленням діючих програм навчальних дисциплін.

Згідно до діючих програм навчальних дисциплін укладено тематику ІНДЗ і перелік пропонованої студентам літератури та Інтернет ресурсів для виконання вищеозначених завдань. Мовна специфіка факультету зумовлює особливості організації самостійної роботи студентів у вигляді аудіопрактикуму, який проводиться в лінгафонних кабінетах факультету згідно до попередньо укладеного графіка, внесеного в розклад занять студентів. Проведення аудіопрактикуму навчально-методично забезпечується автентичними аудіо- та відео матеріалами, на базі яких розроблено завдання лабораторних робіт, що мають на меті формування фонетичних, лексичних і граматичних навичок студентів-філологів. Завдання лабораторних робіт укладаються за тематичним принципом для кожного етапу навчання, узгоджуючись з тематикою відповідних змістових модулів, зазначених в програмах таких фахових дисциплін як практика усного і писемного мовлення, практична граматики, практична фонетика.

Згідно наказу № 812 МОН України від 20.10.04 р. укладено інформаційні пакети для студентів усіх етапів навчання ОС "бакалавр" і "магістр", до складу яких входять всі необхідні складові, перелічені вищеозначеним наказом. Інформаційний пакет факультету укладено в електронному вигляді і студенти мають до нього доступ за умови роботи в мережі Інтернет.

Облік успішності студентів здійснюється в журналах обліку успішності академгруп, відомостях моніторингу успішності, який за розпорядженням деканату проводиться двічі на семестр, а також заліково-екзаменаційних відомостях, що ведуться в рамках внутрішньої електронної системи обліку. Журнали обліку, бланки відомостей та залікові книжки укладено з таким розрахунком, щоб відобразити успішність студента як за вимогами ECTS, так і за традиційною шкалою оцінювання.

Викладачі факультету іноземних мов активно працюють над розвитком навчально-методичного забезпечення дисциплін згідно до вимог ЄКТС, випускаючи підручники, посібники та методичні рекомендації для студентів усіх етапів навчання.

5.3. Методичне забезпечення навчально-виховного процесу. Порівняти з 2019/2020 н.р.

Освітній процес забезпечений навчальними програмами з фахових дисциплін, на основі яких розроблено програми навчальних дисциплін (для 1-4 етапів навчання) та робочі програми, підписані та затверджені в установленому порядку. У звітному році викладачами факультету підготовлено програми навчальних дисциплін за вимогами ЄКТС для студентів всіх етапів навчання; поновлено пакет навчально-методичних матеріалів, який містить: навчальне планування дисципліни, семінарські та практичні заняття, питання для самоконтролю, теми рефератів, тексти лекцій, індивідуальні навчально-дослідні завдання, тести для рубіжного контролю тощо.

У звітному 2020/2021 навчальному році викладачами факультету опубліковано 4 монографії, 24 навчальних посібників, 7 методичних рекомендацій:

Монографії (після опису, якщо є рекомендація Вченою радою університету, зазначити дату і номер протоколу):

1. Character`s Identity in Jhumpa Lahiri`s Writing: a Transcultural Paradigm = Ідентичність героя у творчості Джумпи Лагірі: транскультурний вимір : monograph / Olha Yalovenko ; [rev.: O. Zelinska, A. Stepanova, D. Chyk, O. Kychenko; scient. edit. I. Limborsky] ; Ministry of Education and Science of Ukraine, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University. Uman: Візаві, 2020. 238 р. (Протокол №5 від 30 жовтня 2020)

2. Конструювання змісту навчання іноземних мов на мовному факультеті: теорія і практика : монографія / Бевз О. П., Бондарук Я. В., Гембарук А. С. [та ін.] ; Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. 288 с.

3. Професійне самовизначення учнівської молоді в середніх навчальних закладах США : монографія / Ю. В. Загребнюк ; Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. – Умань. : ВПЦ «Візаві», 2021. – 158 с. (протокол № 15 від 30 березня 2021 р.)

Навчальні посібники (після опису, якщо є рекомендація Вченою радою університету, зазначити дату і номер протоколу).

1. Левчук О. А., Солодчук А. В. English: Theory and Practice: посібник для здобувачів вищої освіти 1 курсу ОС «бакалавр» освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська))». 2-е вид., переробл. і допов. Умань: Візаві, 2020. 168 с. (Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, протокол № 6 від 24 листопада 2020 року).

2. English Language Teaching Methodology : Module 3. Preparing to Teach 2 = Методика викладання англійської мови : Модуль 3. Підготовка до викладання 2 : Student workbook / Pavlo Tychyna Uman state pedagogical university, Faculty of foreign languages ; [compiled by Olena Bevz, Nadia Brit, Alla Gembaruk]. Uman : Візаві, 2020. 260 р.

(Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, протокол № 6 від 24 листопада 2020 року).

3. English Language Teaching Methodology : Year 2. Module 1. Understanding Learners and Learning : Students' Workbook / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: О. П. Бевз, А. С. Гембарук, Т. В. Капелюшна [та ін.]. Умань : Візаві, 2020. 170 с. (Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, протокол № 6 від 24 листопада 2020 року).

4. English Language Teaching Methodology : Module 5. Specialised Dimensions = Методика викладання англійської мови : Модуль 5. Особливі аспекти освітнього процесу : Student workbook / Pavlo Tychna Uman state pedagogical university, Faculty of foreign languages ; [compiled by Olena Bevz, Alla Gembaruk, Oleksandr Kovalenko, Iryna Kholod]. Uman : Візаві, 2020. 200 р. (Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, протокол № 6 від 24 листопада 2020 року).

5. Прокоф'єв Г. Л. Граматичні аспекти перекладу : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти спец. 014 Середня освіта (Мова та література (англійська)) факультету іноземних мов / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. 166 с. (Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, протокол № 6 від 24 листопада 2020 року).

6. Інтерпретація тексту: теорія і практика = Text Interpretation: Theory and Practice : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти ф-ту іноземних мов. Вид. 2-ге, допов. / МОН України, Уманський держ. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О. П. Бевз. Умань : Візаві, 2020. 168 с. (Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, протокол № 6 від 24 листопада 2020 року).

7. Практичний курс англійської мови: посібник для самостійної роботи / уклад.: Я.А. Бойко, І.В. Холод. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 170 с. (Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, протокол № 10 від 10 травня 2020 року).

8. English Grammar in Use: Part 1 – the Subjunctive Mood and Modals: навчальний посібник для студ. 2 курсу факультетів іноземних мов / укл. Деркач С.П., Бондарук Я. В. 2-ге вид., переробл. і допов. Умань. 2020. 130 с.

9. Деркач С.П. Grammar in Use: Infinitive, Gerund, Participle: навчальний посібник для студ. 2 курсу факультетів іноземних мов. Умань. 2020, 160 с.

10. Коломієць О. С. Фразові дієслова: навчальний посібник для студ. 1, 2 курсів спец. 014.021 Середня освіта. Англійська мова і література. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві». 2020. 128 с.

11. Бондарук Я.В., Опришко А.Ю. Listen and practice: навчальний посібник. Умань: Візаві, 2020. 100 с.

12. English Practice in Use = Англійська мова у практичному використанні: навч. посіб. для студ. IV курсу ф-ту іноземних мов / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т іноземних мов, Каф. англ. мови та метод. її навчання ; уклад.: Біленька Ю. О., Коломієць М. М. Умань: Візаві, 2020. 175 с.

13. Бевз О.П., Гембарук А.С., Коваленко О.В. та ін. In-service teacher professional development: навчально-методичний посібник для учителів англійської мови у системі післядипломної педагогічної освіти. Умань, 2020. 145 с.

14. English Dialectology: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти ОС Магістр / МОН України, Уманський держ. пед. університет імені Павла Тичини; уклад.: Безлюдний О.І., Коваленко О.В. Умань: ВПЦ Візаві, 2020. 124 с.

Методичні рекомендації:

1. Типова програма «Методика навчання англійської мови». Освітній ступінь бакалавра. Колектив розробників: О. Бевз, А. Гембарук, О. Гончарова, О. Заболотна та ін. Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 126 с.

У звітному році викладачами кафедри теорії та практики іноземних мов опубліковано:

- навчально-методичних посібників, рекомендованих ученою радою університету – 1 (у 2019-2020 н.р. – 0);
- навчально-методичних посібників, рекомендованих ученою радою факультету – 5 (у 2019-2020 н.р. – 5).

2.

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові	Назва	Вид публікації	Друкованих аркушів
1	Литвиненко В. Ю.	Le Français. Навчальний посібник з французької мови для самостійної та індивідуальної роботи студентів	навчальний посібник	6,7
2	Лаухіна І. С., Литвиненко В. Ю., Побережник О. В.	Le Français. Початковий рівень. Навчальний посібник з французької мови	навчальний посібник	9,2
3	Авчіннікова Г. Д., Ставчук Н. В.	Фонетика німецької мови: посіб. для студ. гуманітарних спец. закладів вищої пед. освіти	навчальний посібник	5,2
4	Веремюк Л.Л.	Посібник з німецької мови для студентів закладів вищої освіти (німецька як друга іноземна)	навчальний посібник	5,4
5	Веремюк Л.Л.	DEUTSCH	навчальний посібник	6

У звітному році викладачами кафедри іноземних мов опубліковано:

Монографії

Колективна монографія у вітчизняному виданні :

1. Трансформація підходів до навчання і викладання іноземних мов у ЗВО: традиції та інновації: монографія / за заг. ред. І.О. Білецької. – Умань : Вид-во Твори, 2021. – 143 с.

Опубліковано частину монографій в Україні (2):

- Заболотна, О., Щудло, С., Лісова, Т., Ковальчук, О., Горук, Н., Медіна, Т. (2020). Учителі та освітнє середовище: крос-культурна перспектива, (О. Заболотна, С. Щудло, ред.). Дрогобич: УАДО і ТзОВ «Трек-ЛТД»
<http://uera.org.ua/sites/default/files/2020-09/Teachers%20and%20the%20Learning%20Environment%202020.pdf>

- На освітніх перехрестях: діалог із національними меншинами у Чернівецькій і Закарпатській областях / Варга Н., Герман М., Заболотна О., Медіна Т., Фатула Р., Щудло С. (ред. О. Заболотна, С. Щудло). – Дрогобич: УАДО, ТзОВ «Трек-ЛТД», 2020. – 262 с. <http://www.uera.org.ua/sites/default/files/2020-09/%D0%9D%D0%B0%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%85%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%85%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%8F%D1%85%202020.pdf>

За кордоном:

1. Skalski, D., Zabolotna, O. (2020). *Kultura fizyczna w ujęciu socjologicznym. Wybrane aspekty edukacji zdrowotnej*. Tom 1. Gdańsk: Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego. 165 s. <https://zenodo.org/record/4480344>

Частини колективної монографії (5):

1. Zabolotna, O., Shchudlo, S. (2020). Research on Quality of In-Service Teacher Education and Professional Development in Ukraine by TALIS Methodology and its Policy Impact. In Joanna Madalińska-Michalak (ed.), *Studies on Quality Teachers and Quality In-service Teacher Education*. (pp. 104 – 130). Warsaw: FRSE Publishing House
2. Skalski, D., Makar, P., Zabolotna, O., Telak, J. & Stanula, A. (2020). Znaczenie etosu narodowego w kulturze fizycznej a edukacja zdrowotna. W J. Telak, D. Skalski, E. Zieliński, D. Czarnecki (red.), *Bezpieczeństwo, zarządzanie, medycyna i kultura fizyczna Wybrane zagadnienia. TOM 2*, (ss. 64 – 75). Gdańsk: WYDAWNICTWO UCZELNIANE Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego.
3. Skalski, D., Makar, P., Zabolotna, O., Telak, O. & Ostrowski, A. (2020). Struktura społeczna, nierówności i zróżnicowanie społeczne a edukacja zdrowotna. W J. Telak, D. Skalski, E. Zieliński, D. Czarnecki (red.), *Bezpieczeństwo, zarządzanie, medycyna i kultura fizyczna Wybrane zagadnienia. TOM 2*, (ss. 64 – 75). Gdańsk: WYDAWNICTWO UCZELNIANE Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego
4. Skalski, D., Kreft, P., Zabolotna, O., Stanula, A. & Zwara, R. (2020). Rola osobowości w procesie nabywania kultury fizycznej a edukacja zdrowotna. Wybrane zagadnienia. W J. Telak, D. Skalski, E. Zieliński, D. Czarnecki (red.), *Bezpieczeństwo, zarządzanie, medycyna i kultura fizyczna Wybrane zagadnienia. TOM 2*, (ss. 120 – 125). Gdańsk: WYDAWNICTWO UCZELNIANE Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego
5. Skalski, D., Formela, M., Zabolotna, O., Stanula, A. & Zwara, R. (2020). Słabe elementy socjalizacji do kultury fizycznej a edukacja zdrowotna. W J. Telak, D. Skalski, E. Zieliński, D. Czarnecki (red.), *Bezpieczeństwo, zarządzanie, medycyna i kultura fizyczna Wybrane zagadnienia. TOM 3*, (ss. 173 – 183). Gdańsk: WYDAWNICTWO UCZELNIANE Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego

Навчальні посібники:

1. English-Ukrainian Dictionary of Arts Terms = Англо-український словник термінів мистецтва / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: В. В. Безлюдна, Г. О. Бондар. – Умань : Візаві, 2021. – 168 с.
2. Німецька мова : посіб. для студ. ЗВО (німецька як друга іноземна) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: І. Б. Бойчевська, Л. Л. Веремюк. – Умань : Візаві, 2020. – 104 с.
3. Mastering English for Teaching and Research : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти ОС Магістр / МОН України, Уманський держ. пед. імені Павла Тичини ; уклад.: О. А. Заболотна, Н. В. Гут, І. Ю. Щербань. Умань : Візаві, 2020. 127 с.
4. English: посіб. з англійської мови для студ. історичних спец. закладів вищої освіти / Укл. А. Іванчук, А. Тарасенко. Умань: Візаві, 2020. 160с.

5. Нестеренко І. Б. Підготовка до ЗНО з англійської мови : (тести з граматики) : навч. посіб. 2-е видання, доповнене. Умань : Алмі, 2021. 118 с.

Методичні рекомендації

1. Концепція вивчення іноземних мов здобувачами вищої освіти немовних спеціальностей в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини. / Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. В.В. Безлюдна, О. В. Свиридюк ; [ред.: О.А.Заболотна]. – Умань, 2020. – 14 с.

Отримано свідоцтво на реєстрацію авторського права від 10 грудня 2020 року на монографію:

Білецька І. О., Теорія і практика полікультурної освіти: англomовний світ : монографія / Білецька І.О., Свиридюк О.В., Шульга Н.В.; МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2019. – 212 с.

У минулому 2019/2020 навчальному році викладачами факультету опубліковано 4 монографії, 20 навчальних посібників, 4 методичних рекомендацій.

5.4. Використання інноваційних технологій в освітньому процесі.

Серед важливих педагогічних проблем, які поставило життя перед сучасною вищою школою, є застосування альтернативних форм організації навчання студентів, розробка нових педагогічних ідей та підходів до освітнього процесу, що передбачає розробку нових освітніх технологій. Розвиток науки і техніки запропонував викладачам та студентам нові форми комунікації, нові типи вирішення абстрактних і конкретних завдань, перетворюючи педагога із авторитарного транслятора готових ідей у натхненника інтелектуального і творчого потенціалу його учнів. Майбутнє за системою навчання, що вкладалася б у схему студент – технологія – викладач, за якої викладач стає педагогом-методологом, а студент – активним учасником процесу навчання.

Вища школа на сучасному етапі розвитку характеризується поступовим переходом до особистісно орієнтованого співробітництва, де студентам відводиться активна роль суб'єктів пізнавальної діяльності. Щоб навчити студентів самостійно мислити і діяти, необхідно від пасивних форм навчання перейти до активних, індивідуальних. Такими є інтерактивні технології навчання, що є спеціальною формою організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен студент відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність.

Кафедра англійської мови та методики її навчання вбачає свою мету у впровадженні конкурентноздатної системи європейської вищої освіти, що ґрунтується на гармонізації стандартів академічних кваліфікацій випускників (бакалавр; магістр) та національних стандартів якості освіти. Навчання в умовах ECTS вимагає від кафедри пошуку нових форм організації академічної діяльності, яка є пріоритетним напрямом розвитку закладів вищої освіти.

Загальна стратегія навчання іноземних мов визначається потребами сучасного суспільства та рівнем розвитку лінгвістичних, психолого-педагогічних і суміжних наук. Цією стратегією є комунікативно-діяльній підхід, який зумовлює практичну мету навчання іноземних мов, а саме: оволодіння іншомовним міжкультурним спілкуванням шляхом формування та розвитку міжкультурної комунікативної компетентності. Згідно з зазначеними вимогами, а також положеннями мовної політики в Україні, процес вивчення іноземної мови на сучасному етапі базується на таких ключових поняттях, як «спілкування», «культура», «мотивація» та «інтерактивність».

У контексті означених вимог до іншомовної освіти необхідною умовою є впровадження таких технологій, які б більш ефективно розкривали потенціал студентів, їхні інтелектуальні, творчі та моральні якості та сприяли підвищенню мотивації вивчення іноземної мови, активізували їх пізнавальну діяльність, спонукали до творчого пошуку та самовдосконалення. З огляду на це у процесі викладання дисциплін кафедри широко

використовувалась *інтерактивна модель навчання*, яка орієнтована на забезпечення комунікативно-діяльнісного характеру процесу засвоєння знань та набуття досвіду, необхідного для продукування нових знань, на створення умов для розвитку професіоналізму та мобільності суб'єктів навчальної взаємодії, готовності до соціальної взаємодії на засадах діалогу культур та реалізації культурно свідомої ролі у ньому.

Викладачами кафедри широко практикувалися такі типи інтерактивних технологій: інтерактивна технологія кооперативного навчання, інтерактивна технологія колективно-групового навчання, інтерактивна технологія ситуативного моделювання, кейс технології тощо.

Інтерактивна технологія кооперативного навчання. Серед технологій кооперативного навчання практикувалися такі інтерактивні технології, як: робота в парах і робота в малих групах. Цей вид діяльності є ефективним і максимально результативним на етапі тренування у спілкуванні. Ця технологія використовувалася для вирішення складних проблем, що потребують колективного розуму, коли завдання вимагає спільної, але не індивідуальної роботи. За умов парної чи групової роботи всі здобувачі вищої освіти отримують можливість і час поміркувати, обмінятися ідеями з партнером і лише потім озвучувати свої думки. Вона розвиває навички спілкування, вміння висловлюватися, критично мислити, переконувати, вести дискусію. Важливими моментами групової роботи є опрацювання змісту і подання групами результатів колективної діяльності. Заняття з використанням інтерактивної технології кооперативного навчання широко практикується викладачами кафедри англійської мови та методики її навчання (професори Безлюдний О.І., Бріг Н.М., Комар О.С., доценти Гембарук А.С., Капелюшна Т.В., Бевз О.П., Деркач С.П., Постоленко І.С., Бондарук Я.В., Солодчук А.В. Пономарьова О.А., Колісніченко А.І., старші викладачі Коваленко О.В., Галай О.В., викладачі Біленька Ю.О., Коломієць М.М. та інші). Працюючи в парах чи в групах змінного складу, здобувачам вищої освіти доводилося працювати з іноземною мовою для спілкування, вибираючи з різних матеріалів саме те, що потрібно було для реалізації конкретної мети. Це і була реальна мотивація для вживання мови з метою одержання інформації. Здобувачі вищої освіти виявляли свою ініціативу, творчість у справі.

Однією з інтерактивних технологій кооперативного навчання, що широко використовується всіма викладачами кафедри в освітньому процесі, є *проектна робота*, яка передбачає створення проекту одним, двома чи групою студентів. Особливо ефективним є використання методу проектів на заключному етапі роботи над розмовною темою, коли здобувачі вищої освіти можуть комплексно презентувати вивчений активний лексичний мінімум, активізувати свої знання та вийти на вільний етап говоріння (монологічного або, навіть, діалогічного чи групового). Тому цей метод широко використовується викладачами Практики усного та писемного мовлення та Практичного курсу англійської мови (професор Комар О.С., доценти Сушкевич О.В., Деркач С.П., Солодчук А.В., Постоленко І.С., Бондарук Я.В., Процько Є.С., Прокоф'єв Г.Л., Колісніченко А.І., старший викладач Галай О.В., викладачі Біленька Ю.О., Коломієць М.М., Люшнівська Л.М., Підгаєцька А.В.).

Інтерактивні технології колективно-групового навчання передбачають одночасну спільну роботу всієї групи. В освітньому процесі використовувалися такі технології, як: «Мозковий штурм», «Мікрофон», «Мозаїка», «Аналіз ситуації», «Асоціативний куш», «Ланцюгова реакція» (доценти Бевз О.П., Бондарук Я.В., Постоленко І.С., Капелюшна Т.В., Холод І.В., старші викладачі Коваленко О.В., Галай О.В., викладачі Біленька Ю.О., Коломієць М.М., Люшнівська Л.М., Підгаєцька А.В.). Ці технології є ефективними не лише під час викладання Практики усного й писемного мовлення, а й під час вивчення Практичної фонетики, Методики навчання англійської мови.

Інтерактивні технології ситуативного моделювання передбачають включення учасників освітнього процесу у діяльність в межах конкретних ситуацій спілкування, що відтворюють особливості реального життя або наближені до них. До цього типу

інтерактивних технологій відносяться імітаційні та рольові ігри, які практикуються на проміжному етапі роботи над розмовною темою. Ефективність *рольових ігрових проєктів* визначається спільним навчанням у діяльності, в умовах, максимально наближених до реальності.

Під час викладання дисциплін *Практичний курс англійської мови на I та II курсах ОС «магістр»* окрім *методу проєктів* широкого використання здобули такі інноваційні форми навчання, як *кейс-метод* (професор Комар О.С., доценти Постоленко І.С., Прокоф'єв Г.Л., Яловенко О.В.). Використання саме цих інноваційних технологій навчання зумовлено тим, що студенти-магістранти мають сформовані мовленнєві компетентності в іншомовному спілкуванні, володіють основами науково-пошукової діяльності та мають сформовані соціальні та гуманітарні погляди.

Викладачі кафедри Коломієць М.М. та Біленька Ю.О. практикують такі прийоми роботи, як:

- «Wider World» – перегляд відео з різними акцентами, коли студентам ставляться різні завдання. Наприклад: впізнай акцент, розкажи про що говорив мовець, назви слова із словника мовця, які були використанні.
- «Question Storm», коли студенти за допомогою питань дізнаються зміст того, що переглянув їхній партнер.
- «Videogloss» – студенти вчаться формувати словник з переглянутого.

Доценти Бевз О.П. та Гембарук А.С. проводили практичні заняття на базі платформи Google Meet у поєднанні з технологіями застосунків Mentimeter, Padlet, Wakelet, Wordwall, Nearpod та ін.

Використання означених інтерактивних форм, методів та прийомів навчання є системним і логічно обґрунтованим в освітньому процесі. Їх застосування посилює особистісну та комунікативну орієнтованість навчання, стимулює творчість студентів та створює реальні умови для досягнення практичного результату навчання.

Інтерактивна модель навчання практикується також під час проведення лекційних занять з теоретичних дисциплін «Історія мови», «Країнознавство» (проф. Бріт Н.М.), «Методика навчання англійської мови у вищій / профільній школі» (доц. Гембарук А.С.), «Інтерпретація тексту» (доц. Бевз О.П.), «Теорія і практика перекладу» та «Вибрані питання теорії та практики перекладу» (проф. Комар О.С.), «Аналіз підручників з англійської мови» (доц. Капелюшна Т.В.), «Аналіз публіцистичного тексту» (доц. Постоленко І.С.), що дозволяє поєднувати керуючу роль викладача з високою активністю студентів. Під час читання лекцій використовувались мультимедійні презентації у системі PowerPoint та Prezi.

Навчальна дисципліна «Методика навчання англійської мови» викладається за типовою програмою, розробленою у рамках спільного проєкту МОН України та Британської Ради в Україні «Шкільний вчитель нового покоління» та не передбачає лекційних занять. Усі аудиторні заняття викладачі (Бевз О.П., Гембарук А.С., Капелюшна Т.В., Холод І.В., Колісніченко А.І., Коваленко О.В.) проводять у формі методичних майстерень – інтерактивних сесій, на яких студенти конструюють нові знання за так званним «навчальним циклом» Колба (з опорою на власний досвід, через спостереження і роздуми перетворюють їх на «абстрактні концепції», які забезпечують новий зміст діям, котрі можна апробувати на практиці і таким чином створюють новий досвід). Такий підхід сприяє розвитку автономності студентів, критичного мислення, усвідомленню власної відповідальності за результати свого навчання та спрямований на формування компетентностей 21 століття, якими має володіти сучасний вчитель англійської мови – вчитель нового покоління.

Кафедра теорії та практики іноземних мов:

1) Професором Білецькою І.О. у ході викладання дисциплін «Лексикологія», «Порівняльна лексикологія української та англійської мов» на IV курсі факультету іноземних мов продовжувалася практика впровадження інтерактивних технологій, які передбачають широку різноманітність видів діяльності, що застосовуються на заняттях з метою іншомовної взаємодії, кооперації та співробітництва між студентами. У галузі

вивчення іноземної мови інтерактивне навчання охоплює такі аспекти, як типи мовних завдань, бажання студентів спілкуватись один з одним, особливості індивідуального пізнавального стилю, які пов'язані із спілкуванням, нарешті – динаміка групи. Чільне місце займало коопероване навчання «Два – чотири – всі разом», що є похідним від парної роботи, є ефективним для розвитку навичок усного мовлення, спілкування в групі, вмінь переконувати та вести дискусію. Зі студентами проводилась робота, аналогічна парній, проте потім пари об'єднувались у четвірки і обговорювали попередньо парно досягнуті рішення щодо поставленої проблеми. Тут також прийняття спільного рішення обов'язкове. Залежно від кількості, студентів у групі можна було об'єднати в четвірки і перейти до колективного обговорення.

При висвітленні теоретичного матеріалу використовувалась технологія «Мікрофон», яка надає можливість кожному сказати щось швидко, по черзі, відповідаючи на запитання або висловлюючи свою думку чи позицію. Завдяки цій технології в студентів розвивається увага, формується вміння слухати, сприймати, розуміти чуже мовлення й аналізувати інформацію одногрупників, щоб при необхідності, коли викладач «вручить мікрофон», не повторитись, привчає до логічного і лаконічного викладу інформації. З цим прийомом часто поєднується технологія «Незакінчені речення». Визначивши тему, з якої студенти будуть висловлюватись в колі ідей, або використовуючи уявний мікрофон, викладач формулює незакінчене речення і пропонує учасникам закінчити його. Кожен наступний студент повинен починати свою відповідь із запропонованої формули, наприклад: «The problem of word definition is difficult to solve because ...». При цьому долаються стереотипи, студенти вільніше себе почувають стосовно висвітлення запропонованих питань, відпрацьовуються вміння говорити стисло, по суті, продовжити вдало попереднього виступаючого, аргументувати висвітлене іноземною мовою.

2) Кандидатом філологічних наук Левчук О.А. під час викладання дисципліни «Ділова англійська мова» для студентів-магістрантів факультету іноземних мов серед інтерактивних методів розвитку іншомовної комунікативної компетенції та навчання професійно-орієнтованого спілкування особливо активно використовуються ділові ігри та метод «кейс-стаді» (Case Study). Ділова гра виявилася успішною формою відтворення предметного і соціального змісту, професійної діяльності магістрантів, моделювання відносин, характерних для професійної діяльності майбутніх учителів. Так, ділові ігри з тем «Business meeting», «Negotiations», «Business telephoning» дали можливість створити максимально наближені конфліктні ситуації, пов'язані з професійною діяльністю, а також змусили взаємодіяти усіх учасників гри щоб успішно виконати певні ролі.

3) Доцентом Безлюдним Р.О. на заняттях з дисципліни «Іноземна мова (англійська)» застосовувався принцип взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності, тобто заняття були побудовані так, щоб всі види МД формувалися паралельно та взаємопов'язано. Варто зазначити, що з метою активізації пізнавальної діяльності студентів, на заняттях широко використовуються сучасні педагогічні технології, наприклад, проектна робота як підсумок теми (з використанням сучасних технічних засобів), коли студенти уже вивчили необхідну лексику і опрацювали запропоновані тексти; прийом «живе речення», який можна використовувати як для тренування порядку слів у реченні, так і для кращого засвоєння нового лексичного матеріалу.

4) Доцент Авчиннікова Г. Д. вдавалася до таких інноваційних технологій навчання, як контекстне, імітаційне, проблемне навчання зі студентами 3 та 4 курсів факультету іноземних мов, ефективність яких продемонструвала під час відкритого конкурсного дистанційного заняття в Google Meet.

5) Викладачем Гурським І.Ю. у ході дистанційного викладання дисципліни «Теоретична граматики» на III курсі було застосовано технологію навчання як дослідження. На практичному занятті за темою «Theoretical grammar and its relationship to other linguistic levels. The main notions. Methods of linguistic analysis» здобувачам ОС «Бакалавр» було запропоновано здійснити граматичний та лексико-семантичний аналіз

лексичних одиниць. При цьому, здобувачі вищої освіти мали визначити та обговорити доцільність застосування запропонованих ними методів лінгвістичного аналізу. Імплементация запропонованої технології дала змогу закріпити вивчений матеріал у прикладній площині та сприяла формуванню лінгвістичного кругозору дослідників-початківців, що є важливим на етапі підготовки студентів до написання курсових робіт на IV курсі.

Під час дистанційного викладання дисципліни «Стилістика» на IV курсі було застосовано ігрову технологію навчання на етапі узагальнення та систематизації вивченого теоретичного матеріалу. На практичному занятті за темою «Stylistic devices and stylistic effects» здобувачі ОС «Бакалавр» мали змогу продемонструвати досвід написання міні-промови із застосуванням палітри вивчених стилістичних засобів, які мали бути ідентифіковані у ході колективного обговорення виступу. У світлі сказаного, завдання виявлялося у тому, щоб описати змодельований стилістичний ефект. Означена технологія є наскрізною у формуванні здатності майбутніх фахівців у галузі іншомовної освіти демонструвати рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності відповідно до заданої комунікативної ситуації та виявляти навички основ лінгвостилістичного аналізу на основі запропонованого мовного матеріалу, спродукованого у контексті канонів англomовного дискурсу.

Під час дистанційного викладання дисципліни «Лексикологія» на IV курсі було застосовано технологію проблематизації освітнього контенту на етапі закріплення вивченого теоретичного матеріалу. На практичному занятті за темою «Modern English Vocabulary» здобувачі ОС «Бакалавр» мали змогу продемонструвати рівень сформованості навичок здійснення основ мультимодального аналізу англomовного рекламного дискурсу в лінгвосинергії різних модусів сприйняття. Завданням студентів було проаналізувати візуальний та текстовий компоненти запропонованих фрагментів англomовного рекламного дискурсу. Посилений академічний інтерес викликали відеореклами, оскільки у ході обговорення результатів мультимодального аналізу студенти відзначали рівень персуазивного потенціалу реклам, рівень взаємодії вербального та візуального компонентів дискурсу. Важливим був міжпредметний зв'язок із дисциплінами «Теоретична граматики» та «Стилістика», оскільки комплексний лінгвістичний аналіз текстового компоненту реклам здійснювався у граматичному та стилістичному аспектах. Мета застосування технології була досягнута частково, оскільки лише 40% здобувачів ОС «Бакалавр» змогли представити результати мультимодального аналізу на належному науково-теоретичному рівні.

б) Доцент Лаухіна І.С., викладач Побережник О.В. широко застосовують різноманітні види групової роботи (єдиної та диференційованої) під час викладання практичних дисципліни «Практичний курс французької мови», що створює умови не лише для розвитку пізнавального інтересу, а й для залучення студентів до більш активної пізнавальної діяльності взагалі. Крім того, виходячи з передумови, що для кожного студента визначальною є власна внутрішня активність, викладачі намагалися створити такі умови участі студентів у груповій діяльності, коли прояв їх активності різноманітний за формою й максимально насичений за змістом.

7) Старшим викладачем Литвиненком В.Ю. та викладачем Побережник О.В. під час вивчення іноземними студентами дисциплін «Практичний курс французької мови» та «Латинська мова» апробовані технології індивідуалізації процесу навчання. Організація навчально-виховного процесу для студентів-іноземців здійснювалася із врахуванням їх індивідуальних особливостей, рівня розвитку їх здібностей та сформованого досвіду. Його основне призначення полягало в тому, щоб забезпечити максимальну продуктивну роботу всіх студентів у групі. Найпоширенішою моделлю організації навчального процесу для студентів-іноземців була така: 1) викладач взаємодіє лише з одним студентом; 2) один студент взаємодіє лише із засобами навчання (книги, комп'ютер тощо). Головною перевагою індивідуального навчання стало те, що воно дозволило повністю адаптувати

зміст, методи та темпи навчальної діяльності студента-іноземця до його особливостей, слідкувати за кожною дією та операцією при вирішенні конкретних завдань, за його рухом від незнання до знання, вносити вчасно необхідні корективи в діяльність як студента, так і викладача.

8) Викладач Філіппович Т.М. на заняттях з «Практичного курсу іспанської мови» практикує ігрові методи навчання (гра «Майстер-шеф» з теми «Кухня Іспанії», де студенти відгадували рецепт іспанської страви за поданими інгредієнтами та відтворювали її приготування, гра «Здогадайся хто це?» за темою «Зовнішність», в ході якої студенти описували відомих особистостей та відгадували їх, гра «Мікрофон», де студенти по-черзі висловлюють ідеї щодо зазначеної теми, інтерв'ю, гра «Підкажи дорогу іноземному туристу», та ін.); метод віртуальної екскурсії (студенти вибирають місто в Іспанії, яке вони бажають відвідати, разом з викладачем створюють план віртуальної екскурсії, шукають необхідні веб-ресурси та виступають в ролі гіда, представляючи ту чи іншу пам'ятку культури протягом заняття).

Кафедра іноземних мов:

Інноваційні технології, що впроваджувалися в навчально-виховний процес, пов'язані з результатами роботи семінарів кафедри:

1. Реалізація Концепції іншомовної освіти УДПУ імені Павла Тичини.
2. Використання онлайн-платформи «Google classroom» при викладанні іноземних мов.
3. Основні аспекти при підготовці та розробці електронного підручника з іноземних мов для студентів немовних спеціальностей.
4. Урахування комунікативного підходу при розробленні контенту для електронного курсу з дисциплін «Іноземна мова».

Викладачі кафедри продовжують працювати в напрямку вдосконалення персональних сайтів, які використовуються в навчальному процесі:

<http://english-with-irene.jimdo.com/>

<http://english-bees.jimdo.com/>

<http://funnyenglishwithelena.jimdo.com/>

<http://teachingandlearningenglish.jimdo.com/>

<http://english-for-masters.jimdo.com/>

<http://boyilona.jimdo.com/>

<http://learnenglishwithalla.jimdo.com/>

natalia-gut.jimdo.com

englishcourseforstudents1.jimdo.com

englishforall1.jimdo.com

<http://goodenglishwithnatalie.jimdo.com/>

<http://studytogether.jimdo.com>

<http://englishwithanna.jimdo.com>

nadouchitenglish.jimdo.com

<http://bestenglishwithyakov.jimdo.com/>

Розроблено і видано: Концепція вивчення іноземних мов здобувачами вищої освіти немовних спеціальностей в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини. / Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. В.В. Безлюдна, О. В. Свиридюк ; [ред.: О.А.Заболотна]. – Умань, 2020. – 14 с. (рекомендовано Вченою радою УДПУ імені Павла Тичини, 27.04.2021, номер протоколу № 16).

Важливим здобутком вважаємо розроблену викладачами кафедри *Концепцію* вивчення іноземних мов здобувачами вищої освіти немовних спеціальностей в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, яка націлена на модернізацію іншомовної освіти і охоплює усі рівні освітньої структури Університету. Концепція ґрунтується на принципах державної освітньої політики та визначає, з позицій нового методологічного підходу, мету та зміст іншомовної освіти у відповідності з

міжнародними стандартами. Ідею модернізації представлено у формі рівневої моделі, яка забезпечує єдність, наступність та неперервність розвитку іншомовної освіти в УДПУ імені Павла Тичини. *Очікувані результати та перспективи впровадження Концепції*: за умови переходу на комунікативну методику викладання та оптимізацію процесу навчання є перспектива зростання кількості здобувачів вищої освіти різних рівнів, які на заключному етапі навчання матимуть рівень знань не нижче B2+ у разі обрання вибіркової дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням».

5.5. Організація дистанційного навчання на факультеті/інституті

Відповідно до Положення про дистанційне навчання в УДПУ імені Павла Тичини, освітній процес в умовах дистанційного навчання на кафедрі англійської мови та методики її навчання було здійснено в таких формах: самостійна робота; навчальні заняття; практична підготовка; контрольні заходи.

Всі заняття проводились у синхронному режимі відповідно до навчального плану та розкладу занять (для підтвердження проведення заняття викладачі робили відео-запис заняття (від 5 хвилин і більше) та скріншоти; в інформаційно-освітній платформі Moodle розміщували оголошення та посилання на заняття. Усі контрольні заходи (тематичні, модульні) також було організовано через інтернет-платформи.

Проведення лекційних, практичних та семінарських занять відбувалось через інформаційно-освітню платформу Moodle, платформу Google Meet, Zoom, Google Classroom та інші, які сприяли організації спільної роботи і ефективної взаємодії як викладачів, так і студентів. Для надсилання і перевірки домашніх завдань під час дистанційного навчання викладачі використовували власні корпоративні пошти.

Електронні курси (денна та заочна форма навчання) в інформаційно-освітньому середовищі Moodle удосконалено: оновлено робочі програми дисциплін, завантажено нові завдання для лекційних, практичних та семінарських занять, презентації та відеоматеріали до курсів).

В умовах дистанційного навчання було змінено організацію виробничої та навчальної практики студентів (денна та заочна форми навчання):

- студенти знаходили електронні версії навчальних матеріалів для вивчення обраної теми (теоретичні матеріали, текстові документи PDF або Word, презентації тощо);
- надсилали вчителю та методисту з практики відео-фрагменти власних уроків, наочний матеріал (практичні та тестові завдання, вправи), який вони можуть використати під час дистанційного навчання, плани-конспекти уроків з використанням технологій дистанційного навчання;
- спостерігали і аналізували он-лайн уроки.

У період організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти у дистанційному режимі лекційні та практичні заняття з навчальних дисциплін, викладання яких забезпечувалось викладачами кафедри теорії та практики іноземних мов, проводилися з використанням електронних ресурсів MOODLE, Google Classroom, Google Meet, Zoom, Skype.

Інформація та звіт про форму проведення заняття і посилання на електронний ресурс щотижня надавалася членами кафедри, узагальнювалася лаборантом і подавалася в навчально-методичний відділ.

На сторінках курсу інформаційно-освітнього середовища MOODLE викладачем подавалось оголошення про платформу, на якій буде проведено заняття, із застосуванням превалюючої платформи Google Meet. В оголошенні викладач подавав дату та час проведення, завдання та ідентифікатор зустрічі, копіюючи який здобувачі вищої освіти вставляли в адресну сторінку браузера. В умовах адаптивного карантину така форма організації освітнього процесу мала основну перевагу – можливість створення цифрового середовища для взаємодії із здобувачами вищої освіти.

Зимова та літня заліково-екзаменаційна сесії 2020/2021 н.р. були проведені в дистанційному режимі з використанням електронних ресурсів MOODLE, Google Classroom, Google Meet, Zoom.

27 та 29 травня 2021 року в режимі відеоконференції з використанням електронного ресурсу Google Meet відбулися захисти випускних кваліфікаційних робіт магістрантів денної та заочної форм навчання спеціальності 035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська.

Впродовж звітнього періоду в освітній процес на кафедрі іноземних мов впроваджувалися дистанційні системи MOODLE, Zoom, Google Meet, Google Classroom, використовувалися додатки Kahoot, MyEnglishLab, відповідно до яких реалізується тісний взаємозв'язок викладач-студент.

Викладачі кафедри систематично повідомляють студентів про розміщення навчальних матеріалів за допомогою месенджерів Telegram, Viber, визначають дедлайни, перевіряють та оцінюють виконані завдання. Професорсько-викладацький склад кафедри активно послуговується можливостями платформи MOODLE, де вони розміщують тексти лекцій та презентації до них, електронні підручники з навчальних дисциплін, тести, завдання для практичних занять, самостійної роботи, контролю та самоконтролю студентів.

Зокрема, професором кафедри Заболотною О.А. розроблено електронний курс «Англійська мова для наукового спілкування» для здобувачів ступеня «Доктор філософії» і розміщено його на платформі Google Classroom. Викладачем кафедри Панченко Є.А. розроблено електронний курс «Перша іноземна мова» для студентів I курсу факультету української філології і розміщено його на платформі Google Classroom.

5.6. Організація та проведення семінарських, практичних і лабораторних занять, забезпеченість їх навчально-методичною документацією (вказати нововведення, недоліки).

Згідно з навчальними планами відповідних освітніх програм та спеціальностей кафедра англійської мови та методики її навчання здійснює викладання дисциплін, забезпечуючи цілісну систему лекційних, практичних і семінарських занять. Значне місце в системі підготовки фахівців посідають практичні заняття. Головне їх завдання – закріплення й переведення у довготривалу пам'ять теоретичних знань, формування навичок і вмінь з тієї чи тієї навчальної дисципліни, оволодіння апаратом наукових досліджень. Організація та проведення практичних занять з дисциплін кафедри відбувається відповідно до навчальних та робочих навчальних програм та має відповідне навчально-методичне забезпечення, що відповідає акредитаційним вимогам.

Практичні заняття з фахових дисциплін чітко структуровані, мають на меті проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів; постановку викладачем загальної проблеми та її обговорення за участю студентів; розв'язання завдань з їх подальшим обговоренням; розв'язання контрольних завдань, їх перевірка й оцінювання. У процесі проведення практичних занять використовуються різні методи навчання. Оскільки головним завданням цього виду навчальної роботи є формування відповідних компетентностей, провідне місце відводиться різноманітним вправам, переважно умовно-комунікативним й комунікативним та вирішенню комунікативних завдань.

Значним досягненням сучасної системи освіти є право викладача іноземної мови на вільний вибір засобів навчання. Перевага надається автентичним навчально-методичним комплексам: Speak out (Advanced), New Language Leader (Advanced), Upstream (Advanced). Широко використовуються навчально-методичні посібники, розроблені викладачами кафедри. Проте, не можна досягти головної мети в навчанні англійської мови – оволодіння іншомовним міжкультурним спілкуванням через формування і розвиток міжкультурної комунікативної компетентності – використовуючи лише один підручник.

Тому система організації та проведення практичних занять була побудована на комплексному використанні всіх засобів навчання і включала такі аспекти:

- відмова від індивідуальної та фронтальної роботи в групі на користь взаємодії у парах, групах, командах;
- наближення навчальної ситуації на заняттях до реального спілкування;
- логічне чергування різноманітних видів навчальної діяльності;
- впровадження інтерактивних видів роботи за рахунок використання парної та групової роботи;
- використання широкого спектру додаткових навчальних програм та застосунків;
- врахування інформаційно-комунікаційних технологій та новітніх методик при плануванні навчальної діяльності;
- залучення здобувачів вищої освіти до читання англomовних професійних статей, розділів книг й онлайн ресурсів з метою пошуку інформації або виконання індивідуального завдання.

До основних *недоліків* в організації та проведенні практичних занять належить відсутність належної якості доступу до Інтернет-мережі в навчальних приміщеннях факультету. Наявність адекватного технічного забезпечення лише у комп'ютерному класі значно обмежує використання можливостей Інтернет-ресурсів під час проведення практичних занять, особливо за умов змішаного навчання.

Проведення практичних занять у дистанційному режимі у зв'язку з пандемією Covid-19 дозволило апробувати різні онлайн програми та платформи для проведення відеоконференцій у синхронному режимі – Zoom, Google Meet, Skype, з'ясувати їхні переваги та недоліки. Зокрема, було практично виявлено недостатню функціональність платформи Moodle для проведення практичних занять з дисциплін кафедри у синхронному режимі та доведено переваги платформ Zoom, Google Meet, Google Classroom, які надають можливість здійснювати контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти не лише шляхом виконання тестів та письмових завдань, а й за допомогою широких можливостей для реалізації усної взаємодії, використання інтерактивних форм роботи та є набагато простішими в плані адміністрування та використання.

Залежно від завдань і змісту практичних занять на кафедрі теорії та практики іноземних мов практикують традиційні (тематичні) заняття та підсумкові заняття (повторення і систематизації знань, міжпредметні та ін.). Традиційні практичні заняття орієнтовані на обговорення ряду проблем, які вивчались студентами самостійно або опрацьовувалися на лекції. Метою практичних занять було розширити й поглибити сферу навчально-наукового пізнання з конкретної проблеми, заохотити студентів до дослідницької роботи, розвинути їхнє творче мислення та розширити кругозір. Залучення студентів до самостійної творчої роботи активізує його прихований потенціал. Традиційно при підготовці практичних занять навчально-пізнавальна діяльність студентів організувалася наступним чином: 1. Повідомлялася тема і план практичного заняття. 2. Пропонувалася для самостійного вивчення основна і додаткова література. 3. Давалися усні чи письмові (у вигляді «Методичних рекомендацій») поради щодо підготовки до заняття. 4. Готувалися індивідуальні завдання та за необхідності проводилася консультація з теми практичного заняття.

Для оволодіння іншомовним міжкультурним спілкуванням через формування і розвиток міжкультурної комунікативної компетенції система організації та проведення практичних занять на середньому та старшому етапах була побудована на комплексному використанні всіх засобів і форм навчання та включала такі аспекти: відмова від індивідуальної та фронтальної роботи в групі на користь взаємодії у парах, групах, командах; наближення навчальної ситуації на уроках до реального спілкування; логічне чергування різноманітних видів навчальної діяльності; впровадження інтерактивних видів роботи за рахунок використання парної та групової роботи; використання широкого

спектру додаткових навчальних програм; врахування новітніх технологій та методик при плануванні навчальної діяльності; залучення студентів до читання іншомовних професійних статей і розділів книг з метою пошуку інформації або виконання індивідуального завдання.

Викладачем Гурським І.Ю. було проведено відкрите практичне заняття-експеримент із курсу «Практика перекладу з англійської мови» для здобувачів ОС «магістр» І курсу 156пхф групи, які навчаються за спеціальністю 035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, на тему «Translation of Covidisms: attempts, searches, the limits of translation». Така тема заняття зумовлена тим, що сучасна лінгвістика демонструє зростаючий інтерес до вивчення вербалізації концепту CORONAVIRUS, «розгалужені коріння» якого розповсюдилися на родючому лінгвістичному ґрунті Великобританії та України на тлі коронавірусної кризи, відлуння якої відображається у медіадискурсах окреслених країн. З огляду на це, вивчення періоду «дитинства» концепту, його зрілості є назриваючим дослідницьким завданням. Заняття-експеримент було присвячено розкриттю особливостей перекладу ковідеїмів, закріпленню вмінь студентів застосовувати лексико-семантичні трансформації при перекладі та всебічному розкриттю меж перекладацької свободи.

Викладач Філіппович Т.М. на заняттях з «Практичного курсу іспанської мови» продовжувала практикувати проведення заняття-екскурсії на тему «Прогулюючись парком «Софіївка»», на якому вдало зреалізовано практичну, освітню, виховну та розвиваючі цілі заняття через: бесіду про пори року, погоду, опис змін у природі з метою закріплення опрацьованого раніше лексичного матеріалу; монологічне мовлення іспанською мовою на тему історії виникнення парку з використанням минулих часів, повторення числівників; рольову гру (опис об'єктів парку студентами у ролі іспаномовного гіда); діалогічне мовлення у формі «гід-турист» (повторення прийменників).

Проведення практичних занять з дисциплін кафедри передбачає використання необхідної навчально-методичної документації: плани-конспекти, методичні рекомендації до практичних занять, що містять теоретичні запитання, практичні завдання, перелік основної термінології, тематику рефератів, рекомендовану основну та додаткову літературу, тести для самоконтролю.

Основними недоліками у проведенні практичних занять є: зменшення кількості годин, які відводяться на дисципліну, що призводить до спрощення матеріалу, збільшення частки самостійної роботи і негативно впливає на рівень оволодіння іноземною мовою; дуже низький рівень підготовки деяких студентів-іноземців; пасивна участь студентів і відсутність дискусії з обговорюваних питань; відірваність від практики теоретичних знань студентів.

Проведення практичних занять з дисципліни «Іноземна мова (англійська)» передбачає використання необхідної навчально-методичної документації: методичні рекомендації до практичних та семінарських занять, що містять теоретичні запитання, практичні завдання, перелік основної термінології, тематику рефератів, рекомендовану літературу та тести для самоконтролю.

Всі практичні заняття з дисциплін кафедри іноземних мов забезпечені відповідною навчально-методичною документацією.

5.7. Організація та контроль за самостійною та індивідуальною роботою здобувачів вищої освіти.

Завдання самостійної роботи у закладі вищої освіти – навчити студентів: творчо і самостійно працювати; планувати особисту стратегію навчання; раціонально організовувати свій час; працювати з комп'ютером; опрацьовувати літературні джерела; виконувати дослідницьку роботу, аналізувати та інтерпретувати результати наукових досліджень тощо.

Найпоширенішими видами самостійних та індивідуальних навчальних завдань є: конспект з теми за заданим або власно розробленим студентом планом; реферат з теми або вузької проблеми; підготовка презентації з теми; анотація прочитаної додаткової літератури з теоретичної дисципліни, бібліографічний опис тощо; реферування іншомовних текстів за фаховими темами тощо.

Одним із видів організації індивідуальної та самостійної роботи зі студентами є використання сучасних технологій навчання, що запроваджуються в університеті, зокрема, модульне динамічне об'єктно-орієнтоване середовище для навчання Moodle, електронне листування студентів і викладачів.

Студенти, які розпочинають вивчення дисципліни, на перших заняттях інформуються викладачем щодо організації самостійної роботи з дисципліни, а саме: про перелік і обсяг обов'язкових і вибіркових завдань, терміни їх виконання і особливості оцінювання, графік проведення консультацій, а також отримують опис дисципліни, методичні вказівки та індивідуальні завдання для самостійної та індивідуальної роботи тощо. Навчальний матеріал з дисципліни, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виносить на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять. Результати фіксуються в журналі обліку роботи викладача. Бали, набрані студентом за виконання завдань з самостійної роботи, додаються до суми балів, набраних студентом з інших видів навчальної роботи з дисципліни.

При розробці навчально-методичних матеріалів щодо організації навчально-виховного процесу викладачі враховують, що самостійна робота як вид навчальної діяльності реалізується студентами, в основному, при підготовці до контрольних заходів та при виконанні індивідуальних завдань. Тому методичні рекомендації до всіх видів навчальної діяльності студентів в своєму складі мають вичерпні відомості про самостійну роботу студента під час підготовки до контрольних заходів за видами навчальної діяльності (лекції, практичні заняття, лабораторні роботи, семінари).

Студенти забезпечені необхідною майже з усіх дисциплін кафедри теорії та практики іноземних мов підручником та допоміжною літературою для самостійної підготовки.

У 2020/2021 н.р. самостійна та індивідуальна робота студентів забезпечувалася методично: сучасними навчально-методичними комплексами, де передбачені завдання для самостійної роботи та для самоконтролю; розробками занять із аудіо та відео практикуму в лінгафонному кабінеті; переліком літературних джерел для конспектування матеріалу, написання рефератів, творів, роботи над студентськими проектами; переліком каталогів звичайних і електронних бібліотек, адресами інформаційно-пошукових мереж Інтернет; автентичними художніми та публіцистичними текстами, тощо.

Найвагомішим аспектом у забезпеченні самостійної та індивідуальної роботи студентів є навчально-методичні посібники для самостійної та індивідуальної роботи студентів, підготовлені за авторства викладачів кафедри:

1) Modern English Lexicology: посібник для індивідуальної та самостійної роботи студентів / уклад. І. О. Білецька. Умань: СПД Жовтий, 2011. 103 с.

2) Порівняльна лексикологія української та англійської мов: посібник для самостійної та індивідуальної роботи студентів / уклад. І. О. Білецька. Умань: ВПЦ «Візаві», 2015. 108 с.

3) Практичний курс німецької мови: методичні рекомендації з організації аудиторної та самостійної роботи студентів ОКР «спеціаліст, магістр» / уклад. М. А. Кирилюк. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. 117 с.

4) Enseignement en France: посібник для самостійної та індивідуальної роботи студентів / уклад. І. С. Лаухіна. Умань: ВПЦ «Візаві», 2015. 132 с.

5) Порівняльна лексикологія української та англійської мов: теорія та практика: навчально-методичний посібник / уклад. І. О. Білецька. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. 195 с.

6) *Lingua Latina* для студентів факультету іноземних мов: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / уклад. О. В. Побережник. Умань: ФОП Жовтий, 2017. 37 с.

7) *Contrastive grammar of English and Ukrainian languages (Morphology)* : навчальний посібник для самостійної роботи студентів ОС "бакалавр" / уклад.: Т. О. Вінг. – Умань : Візаві, 2018. – 160 с.

8) Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови (іспанської): навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ / уклад.: Н. В. Мاستилко, Т. М. Філіппович. Умань: Алмі, 2019. 156 с.

9) Авчіннікова Г. Д., Бойчевська І. Б., Веремюк Л. Л. Граматика німецької мови: посібник для студ. гуманітарних спец. закладів вищої пед. освіти. Умань: АЛМІ, 2019. 131 с.

10) Французька мова для початківців: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / уклад.: І. С. Лаухіна, В. Ю. Литвиненко, О. В. Побережник. 3-є вид., переробл. і доп. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «ОМІДА», 2019. 230 с.

11) Литвиненко В. Ю. *Le Français*: навчальний посібник з французької мови для самостійної роботи студентів. Видання 4-е, перероблене і доповнене / уклад. В. Ю. Литвиненко. Умань: Оміда, 2020. 161 с.

12) Кирилюк М. А., Авчіннікова Г. Д. Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови (німецької): конспект лекцій. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 136 с.

Самостійна робота студентів у позааудиторний час як на рівні форми, так і на рівні змісту та контролю регламентувалася відповідними робочими програмами, графіками консультацій тощо.

Контроль за якістю засвоєння самостійно опрацьованого матеріалу здійснюється передусім на заняттях засобом традиційних та нетрадиційних форм, а також на консультаціях, які проводяться викладачами згідно графіку.

Система організації та контролю за самостійною (індивідуальною) роботою здобувачів вищої освіти здійснювалася кафедрою англійської мови та методики її навчання відповідно до Положення про самостійну роботу здобувачів вищої освіти в УДПУ імені Павла Тичини. Як на рівні форми, так і на рівні змісту та контролю самостійна робота регламентувалася відповідними робочими програмами, планами, графіками консультацій тощо. Керівництво самостійною (індивідуальною) роботою охоплювало: чітке її планування, детальне продумування її організації, безпосереднє або опосередковане керівництво з боку викладача, систематичний контроль за поетапними і кінцевими результатами самостійної роботи студентів, оперативне доведення до відома студентів оцінки результатів їх самостійної роботи і внесення відповідних корективів у її організацію. Самостійна робота здобувачів вищої освіти охоплювала:

- підготовку до аудиторних занять у дистанційному режимі (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо);
- виконання завдань з навчальних дисциплін протягом семестру;
- роботу над окремими темами навчальних дисциплін відповідно до навчально-тематичних планів;
- підготовку до практики та виконання завдань, передбачених практикою;
- підготовку до всіх видів контрольних випробувань, у тому числі до поточних, модульних і комплексних контрольних робіт;
- підготовку до підсумкової атестації;
- роботу в студентських наукових гуртках, семінарах тощо;
- участь у предметних олімпіадах;
- участь у роботі науково-методичних семінарів-тренінгів;

- участь у науковій і науково-методичній роботі кафедри, у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах тощо.

Специфіка навчальних дисциплін кафедри передбачає також такі види самостійної роботи, як:

- домашнє та індивідуальне читання художньої літератури мовою оригіналу;
- аудіопрактикум;
- пошук англомовної інформації в мережі Інтернет.

Робота над текстами для домашнього та індивідуального читання, здійснювалася здобувачами вищої освіти самостійно. До кожного розділу розроблений комплекс завдань, спрямованих на активізацію нових лексичних одиниць, на вироблення навичок літературного перекладу та висловлювання власної думки щодо прочитаного. Контроль за виконанням завдань здійснювалося під час практичних занять з Практики усного та писемного мовлення і Практичного курсу англійської мови двічі на місяць. Цей вид самостійної роботи має повне навчально-методичне забезпечення.

Невід'ємною складовою підготовки фахівців з іноземних мов є організація *самостійної роботи здобувачів вищої освіти у лінгафонній лабораторії*, яка містить банк автентичних довідково-інформаційних джерел та мультимедійні засоби навчання. При кафедрі англійської мови та методики її навчання функціонує лінгафонний кабінет та комп'ютерний клас (ауд. 409, 409а), робота яких інтегрована в освітній процес, є його невід'ємною складовою і спрямована на забезпечення ефективної самостійної роботи здобувачів вищої освіти в таких її різновидах як:

- керована викладачем в рамках обов'язкового академічного заняття самостійна робота здобувачів вищої освіти;
- самостійна робота здобувачів вищої освіти в режимі виконання завдань лабораторної роботи;
- індивідуальна робота здобувачів вищої освіти.

Заняття в лінгафонних класах є обов'язковими для здобувачів вищої освіти I та II курсів навчання і проводилися щоденно у період очного навчання з 8-00 до 16-00 за умови обов'язкового дотримання спеціально складеного графіка, котрий щоразу ретельно узгоджується з основним розкладом занять на факультетах.

Одним із різновидів самостійної роботи здобувачів вищої освіти є виконання завдань з Video activity у домашніх умовах, що передбачало перегляд відео та подкастів на сайті <https://www.ted.com>, а потім виконання завдань, розроблених викладачами на основі відеоматеріалу.

Самостійна робота студентів передбачає також *пошук англомовної інформації в бібліотеці та в мережі Інтернет* та підготовку творчих міні проектів англійською мовою відповідно до тематики навчальних модулів, передбачених робочою програмою. Цей вид діяльності передбачає вміння швидко знаходити та опрацьовувати необхідний матеріал за першоджерелами, науковою і спеціальною літературою та коректне цитування знайденого. Тому кафедра надавала особливої уваги цьому виду роботи. Перелік необхідної літератури, як правило, наводиться в навчально-методичному комплексі дисципліни, тому завдання студента зводилося до самостійного знаходження цих матеріалів шляхом пошуку в паперових або електронних фондах бібліотек, а також у файлових архівах, базах даних, доступ до яких здійснюється за допомогою відповідних сервісів мережі Інтернет.

Викладання дисципліни «Методика навчання англійської мови» базується на автономії здобувачів вищої освіти, самостійному пошуці необхідної інформації. Кафедрою створено та розміщено на платформі Moodle навчально-методичний Інтернет-ресурс, який містить усі необхідні матеріали з методичної та практичної підготовки майбутніх учителів англійської мови.

Забезпеченість здобувачів вищої освіти навчально-методичною літературою є важливою складовою і необхідною умовою ефективної організації самостійної роботи. Кафедрою проводиться значна робота щодо забезпечення здобувачів вищої освіти

необхідними методичними матеріалами для самостійної роботи – підручниками, посібниками, практикумами, методичними рекомендаціями; навчальними програмами з кожної дисципліни, матеріалами та завданнями для самостійної роботи, тестами для контролю рівня навчальних досягнень тощо. Навчально-методичні видання регламентують зміст навчання і спрямовані на формування компетентностей і якостей, які необхідні у професійній діяльності майбутніх фахівців. У звітному році викладачами кафедри опубліковано 14 навчальних посібників, з яких 7 рекомендований Вченою радою університету, та 1 типову програму з дисципліни «Методика навчання англійської мови».

Контроль за якістю засвоєння самостійно опрацьованого матеріалу здійснюється викладачами передусім на онлайн заняттях засобами традиційних та нетрадиційних форм, а також на консультаціях, які проводяться викладачами згідно графіка. Серед методів контролю за самостійною роботою здобувачів вищої освіти – експрес-опитування, співбесіда, тестовий контроль, контроль практичних умінь і навичок, контроль рівня сформованості компетентностей. Зовнішній контроль за самостійною роботою з боку викладача поєднувався із самоконтролем навчальної діяльності. У цьому разі викладач зосереджував увагу на наданні допомоги тим, кому це особливо необхідно, і на тому, що вимагає кваліфікованого втручання педагога. Такий підхід до організації контролю допомагає здобувачам вищої освіти критично оцінювати свої успіхи в навчанні та помилки, правильно організувати подальшу роботу, забезпечити її системність та регулярність.

Відповідно до вимог кредитно-трансферної системи навчання третя частина повного курсу іноземної мови відведена для самостійної роботи студентів. Робочими програмами з дисциплін кафедри іноземних мови передбачені теми, що виносяться на самостійне опрацювання. Самостійна робота студентів включає такі види діяльності, як пошук та опрацювання додаткової літератури; конспектування, складання планів текстів; кодування інформації (складання схем, таблиць); написання та захист рефератів; підготовка повідомлень на задану тему; виконання додаткових вправ та творчих завдань; виконання письмових контрольних робіт; роботу в інформаційних мережах; анотацію прочитаної літератури; написання резюме; робота з відеоматеріалами на практичних заняттях тощо.

Тематика, що виносяться на самостійне опрацювання, внесена до інтерактивного комплексу. Усі теми підкріплені методичними рекомендаціями та матеріалами для їх виконання. Забезпеченість студентів основною та допоміжною навчально-методичною літературою є запорукою стрункої організації навчально-педагогічного процесу не лише безпосередньо на занятті в аудиторії, але і в процесі самостійної та індивідуальної роботи студентів.

Організація та контроль за самостійною (індивідуальною) роботою студентів на кафедрі здійснювалася викладачами щотижня відповідно до графіку чергування та консультацій викладачів з відмітками про її проведення та специфіки спеціальності та кількості студентів у групі.

5.8. Організація та контроль за виконанням курсових та випускних кваліфікаційних робіт.

Згідно навчального плану кафедрою англійської мови та методики її навчання здійснювалося керівництво написанням курсових робіт з методики навчання англійської мови в ЗЗСО здобувачами вищої освіти III курсу спеціальність 013 Початкова освіта. Освітня програма Початкова освіта. Середня освіта (Мова і література (англійська)). Загалом було виконано 7 курсових робіт. Відповідно до Положення про курсову роботу УДПУ імені Павла Тичини, де зазначено, що керівництво написанням курсових робіт здійснюється провідними викладачами кафедри, які мають наукові ступені та звання, керівництво курсовими роботами здійснювалося доцентом Холод І. В. На допомогу

студентам при написанні курсових робіт викладачами кафедри опубліковано та завантажено в систему Moodle методичний посібник: *Курсова робота з навчальної дисципліни «Методика викладання іноземних мов»*: посібник для студентів факультету іноземної філології / укл.: Бевз О. П., Бріт Н. М., Гембарук А. С., Ремезовська Н. М. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2014. – 54 с.

Тематика курсових робіт затверджена на засіданні кафедри (протокол № 1 від 21.08.2020 р.) і охоплює різні аспекти цієї дисципліни: загальні питання методики викладання англійської мови, методика формування мовної та мовленнєвої компетентностей, особливості організації освітнього процесу з англійської мови на різних ступенях навчання. Запропонована тематика є актуальною, а результати досліджень здобувачів вищої освіти мають теоретичне і практичне значення. Дослідження значною мірою сприяють систематизації, закріпленню та розширенню теоретичних і практичних знань зі спеціальності.

Керівництво та консультування щодо написання курсової роботи носило системний характер. Двічі на місяць відбувалися зустрічі керівника курсових робіт зі здобувачами вищої освіти з метою обговорення науково-категоріального апарату дослідження, визначення цілей та завдань, а також практично-експериментальної частини дослідження. По завершенню написання курсових робіт, роботи було прорецензовано науковим керівником із резолюцією на рекомендацію (не рекомендацію) до захисту. Згідно графіку заліково-екзаменаційної сесії захист курсових робіт відбувся 14 травня 2021 року за присутності провідних викладачів методики навчання англійської мови, процедуру та результати захисту обговорено на засіданні кафедри (протокол № 15 від 21.05.2021 р.).

Згідно навчального плану здобувачі вищої освіти ОС «магістр» 254 по групи та здобувачі вищої освіти ОС «бакалавр» 35с-36с, 41-43 груп факультету іноземних мов працювали над написанням випускних кваліфікаційних робіт з навчальної дисципліни «Методика навчання англійської мови». Керували написанням магістерських робіт – Безлюдний О.І., д.п.н., професор; Комар О.С., д.п.н., доцент; бакалаврських робіт – Бевз О.П., к.п.н., доцент; Гембарук А.С., к.п.н., доцент; Постоленко І.С., к.п.н., доцент; Сушкевич О.В., к.філ.н., доцент; Прокоф'єв Г.Л., к.філ.н., доцент; Деркач С.П., к.п.н., доцент; Капелюшна Т.В., к.п.н., доцент; Комар О.С., д.п.н., доцент; Бондарук Я.В., к.п.н., доцент; Загоруйко Л.О., к.п.н., доцент.

Орієнтовну тематику випускних кваліфікаційних робіт ОС «магістр» на 2019/2021 н.р. було затверджено на засіданні кафедри (протокол № 1 від 27.08.2019 року).

Орієнтовну тематику випускних кваліфікаційних робіт ОС «бакалавр» на 2020/2021 н.р. було затверджено на засіданні кафедри (протокол № 1 від 21.08.2020 року).

Теми робіт здобувачів вищої освіти ОС «магістр» 254 по групи факультету іноземних мов затверджено на засіданні кафедри (протокол № 2 від 19 вересня 2019 року).

Теми робіт здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» 35с-36с, 41-43 груп факультету іноземних мов затверджено на засіданні кафедри (протокол № 2 від 15 вересня 2020 року).

Студенти організували роботу над написанням випускних кваліфікаційних робіт відповідно до вимог нової програми та розробленого плану поетапного її виконання: обрали теми свого дослідження, працювали над обґрунтуванням актуальності обраної теми, науковим апаратом дослідження, уклали бібліографію та зібрали і вивчили інформацію по проблемі дослідження, розробили методологію проведення дослідження під час виробничої практики, запланованої на II семестр 2020/2021 н.р. Студенти отримали чіткі розпорядження щодо прикінцевого терміну подачі робіт, перевірки на плагіат та їх захисту, який планується в межах випускної сесії.

Відповідно до розпорядження №48 від 09.02.2021 року УДПУ імені Павла Тичини було внесено зміни у тематиці та керівниках випускних кваліфікаційних робіт (Наказ № 967 д/ф від 22.02.2021 Про внесення змін до тематики випускних кваліфікаційних робіт та зміну наукових керівників):

Таблиця 2

Зміни в тематиці випускних кваліфікаційних робіт

Прізвище, ім'я по батькові студента	Група	Попередня тема випускної кваліфікаційної роботи	Тема випускної кваліфікаційної роботи в новій редакції	Науковий керівник
Кожевнікова Ольга Русланівна	41	«Developing Intermediate Learners` Collaborative Skills in the English Language Classroom»	«Role Playing as an Effective Method for Developing Intermediate Learners` Collaborative Skills in the English Language Classroom»	канд.п.н., доцент Постоленко І.С.
Грабова Ірина Григорівна	43	«The Teacher`s Role in Overcoming Learner`s Fear of Speaking»	«The Teacher`s Strategies in Overcoming Secondary Learners` Fear of Speaking»	канд.філ.н., доцент Сушкевич О.В.
Яськів Тетяна Сергіївна	254по	«Формування міжкультурної комунікативної компетентності за допомогою матеріалів із соціальних мереж на уроках англійської мови в базовій школі»	«Формування міжкультурної комунікативної компетентності за допомогою матеріалів із соціальних мереж на уроках англійської мови у старшій школі»	д. пед.н., доцент Комар О.С.

Таблиця 3

Зміни керівників випускних кваліфікаційних робіт

Прізвище, ім'я по батькові студента	Група	Науковий керівник	Новий науковий керівник	Тема магістерської роботи
Мельник Ілона Володимирівна	254по	д. пед.н., доцент Комар О.С.	д. пед.н., професор Безлюдний О.І.	«Використання інформаційно-комунікаційних технологій для формування іншомовної комунікативної компетентності здобувачів освіти базової школи»
Радзівіл Марина Геннадіївна	254по	д. пед.н., доцент Комар О.С.	д. пед.н., професор Безлюдний О.І.	«Рольові ігри як ефективний вид діяльності на уроках англійської мови в базовій школі»

Згідно розпорядження № 57 від 29.03.2021 «Про перевірку випускних кваліфікаційних робіт у системі Anti-Plagiarism», бакалаврські роботи здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» були подані на перевірку у навчально-методичний відділ у програмі Anti-Plagiarism відповідно до графіка 14-18.05.21 р.; роботи здобувачів вищої освіти ОС «магістр» були подані на перевірку у навчально-методичний відділ у програмі Anti-Plagiarism відповідно до графіка 26.04.21р.

Усі випускні кваліфікаційні роботи, виконані по кафедрі англійської мови та методики її навчання, успішно пройшли перевірку у програмі Anti-Plagiarism та були

допущені до захисту у відповідних екзаменаційних комісіях (протокол № 14 від 13.05.2021 р., протокол № 15 від 21.05.2021 р.).

З метою організації роботи здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» III-IV року навчання під час проведення дослідження та написання випускної кваліфікаційної роботи викладачами кафедри було укладено і видруковано:

Qualification Paper Guidelines : методичні рекомендації до написання випускної кваліфікаційної роботи з методики навчання англійської мови для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 014 Середня освіта. (Мова і література (англійська)) / укл.: Бевз О. П., Гембарук А. С. – Умань, 2020. – 50 с.

Організація та контроль за виконанням курсових робіт на кафедрі теорії та практики іноземних мов здійснювалась відповідно до Положення про курсові роботи в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, затвердженого вченою радою університету 26.04.16 р. (протокол № 10).

У 2020/2021 н.р. викладачі кафедри забезпечували керівництво курсовими роботами з теоретичних дисциплін іноземної мови студентів 25с, 35с, 36с, 41-44 груп факультету іноземних мов денної (69 осіб) та заочної (47 осіб) форм навчання та курсовими роботами зі спеціалізації магістрантів 151 групи факультету української філології (20 особи). Керівництво курсовими роботами здійснювали професор Білецька І.О., доценти Паладьєва А.Ф., Лаухіна І.С., Веремюк Л.Л., канд. пед. наук Кришко А.Ю. Тематика курсових робіт затверджена на засіданні кафедри 21.08.2020 р. (протокол № 1). Теми курсових робіт з їх виконавцями реєструються у спеціальному журналі.

Для якісного виконання курсових робіт на кафедрі розроблено методичні рекомендації з їх написання та захисту (Курсова робота з теоретичних дисциплін іноземної мови : методичний посібник / уклад. І. О. Білецька, А.Ф. Паладьєва. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. – 104 с.), в яких подано загальні вимоги, поради щодо вибору і затвердження теми; інформацію щодо задуму та організації дослідження, оформлення курсової роботи, літературних джерел, процедуру захисту та оцінювання. У додатках студентам запропоновано зразки оформлення титульного аркуша, змісту, наукового апарату дослідження, кліше та звороти, рекомендовані для презентації результатів теоретичної і практичної частин дослідження, правила укладення бібліографії.

Попереднє оцінювання курсових робіт, які подаються студентами на кафедру за 10 днів до захисту, відбувається науковим керівником у формі рецензування. Позитивна оцінка є допуском до захисту за присутності членів комісії. Результати і процедура захисту відображаються у протоколах.

В організації та під час контролю за виконанням випускних кваліфікаційних робіт на кафедрі керувалися Положенням про випускні кваліфікаційні роботи в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (Нова редакція), затвердженим вченою радою 24.11.2020 р. (протокол № 6), введеним у дію згідно з наказом № 1536 о/д від 27.11.2020 р.

У 2020/2021 н.р. викладачі кафедри забезпечували на факультеті іноземних мов керівництво випускними кваліфікаційними роботами магістрантів I-II курсів спеціальності 035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), англійська – перша.

Тематика магістерських робіт студентів I курсу денної (15) та заочної (19) форм навчання затверджена на засіданні кафедри 21.08.2020 р. (протокол № 1), теми магістерських робіт затверджені на засіданні кафедри 15.09.2020 р. (протокол № 2)

Керівництво магістерськими роботами здійснювали доктор педагогічних наук, професор Білецька І.О., кандидат філологічних наук, професор Цимбал Н.А., кандидат педагогічних наук, доцент Лаухіна І.С., кандидат педагогічних наук, доцент Паладьєва А.Ф., кандидат педагогічних наук, доцент Авчіннікова Г.Д., кандидат філологічних наук, старший викладач Левчук О.А., кандидат педагогічних наук, старший викладач Кришко А.Ю. Кафедрою теорії та практики іноземних мов дотримано норм закріплення

магістерських робіт за одним науковим керівником, що відповідає наказу МОН України від 07.08.02 № 450 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи педагогічних та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів». Кількість магістерських робіт на одного керівника не перевищує шести.

Рецензенти на магістерські роботи затверджені на засіданні кафедри 15.09.2020 р. (протокол № 2).

Своєчасно було затверджено завдання до магістерських досліджень (протокол № 3 від 09.10.2020 р.).

Тематика магістерських робіт охоплювала різні аспекти теоретичного курсу англійської мови: історія мови, лексикологія, порівняльна типологія, стилістика. Запропонована тематика є актуальною, а результати досліджень студентів мають теоретичне та практичне значення. Дослідження значною мірою сприяють систематизації, закріпленню та розширенню теоретичних і практичних знань зі спеціальності.

Питання про стан написання магістерських робіт заслуховувалися на засіданнях кафедри 09.12.2020 р. (протокол № 5), 22.04.21 (протокол № 9), 14.05.2021р. (протокол № 10).

Захист випускних кваліфікаційних робіт на здобуття освітнього ступеня «магістр» студентами II курсу денної форми навчання (15 осіб) відбувся 27.05.2021 р. та 29.05.2021 р. – заочної форми навчання (15 осіб) згідно розкладу, укладеного деканатом та затвердженого першим проректором університету. З теоретичного курсу англійської мови магістрантами було виконано і захищено 30 випускних кваліфікаційних робіт.

Рецензії на магістерські роботи підготовлені зовнішніми експертами – доктором педагогічних наук, професором, завідувачем кафедри лінгводидактики та іноземних мов Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка Шандрук С.І.; доктором педагогічних наук, доцентом кафедри практики іноземної мови та методики викладання Хмельницького національного університету Рогульською О.О.; кандидатом філологічних наук, викладачем кафедри англійської філології та перекладу Житомирського державного університету імені Івана Франка Марчук К.А.; кандидатом філологічних наук, доцентом кафедри української та іноземних мов Уманського національного університету садівництва Бечко Я.В.; кандидатом філологічних наук, доцентом кафедри англійської мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Прокоф'євим Г.Л. Рецензенти засвідчили належний рівень виконання магістерських робіт.

Апробація результатів наукових досліджень магістрантів II курсу здійснювалася шляхом:

- 1) Заслуховування і обговорення результатів на засіданнях Лабораторії лінгвокультурології та зіставної лінгвістики.
- 2) Обговорень результатів на засіданнях студентських проблемних груп.
- 3) Учасі у конференціях різного рівня (38).
- 4) Здійснення публікацій – 92 одноосібні публікації.

5.9.Якість викладання навчальних дисциплін на факультеті (контрольне відвідування деканом, завідувачами кафедр занять викладачів кафедр, взаємовідвідування занять викладами кафедр, проведення показових і відкритих занять, тощо).

Організація контролю за якістю проведення лекційних, практичних і семінарських занять спонукає кожного викладача до підвищення свого фахового рівня; сприяє взаємному збагаченню членів педагогічного колективу педагогічними знахідками, дає змогу молодим викладачам вчитися педагогічній майстерності у старших і досвідченіших колег, забезпечує підтримання в педагогічному колективі духу творчості, прагнення до пошуку. Одна із колективних форм методичної роботи – *показові й відкриті заняття*. Їхня мета – підвищення майстерності викладачів. Основні завдання показових й відкритих

занять: упровадження в практику викладачів актуального педагогічного досвіду і результатів досліджень педагогічної науки, спрямованих на розв'язання завдань, що стоять перед закладом освіти.

У 2020/2021 н.р. у зв'язку з карантинними обмеженнями усі відкриті заняття кафедри англійської мови та методики її навчання відбулися у дистанційному режимі відео конференцій за допомогою онлайн додатку Google Meet. Протягом навчального року на кафедрі було заплановано 6 показових і відкритих занять та проведено 7.

У першому семестрі 2 заняття відвідала та одне провела завідувачка кафедри, доцент Гембарук А.С. У першому семестрі були проведені такі відкриті заняття: 16 листопада 2020 року на 4-тій парі доцент кафедри Гембарук А. С. провела відкрите заняття з Методики навчання англійської мови зі студентами 32 групи факультету іноземних мов на тему «An Introduction to the Skill of Writing»; 23 листопада 2020 року доцент кафедри Сушкевич О.В. провела відкрите заняття з Практики усного та писемного мовлення зі студентами 31 та 32 груп факультету іноземних мов на тему: «Call on Duty»; 22 грудня 2020 року викладач-стажист Коломієць О.С. провела відкрите заняття з Практики усного та писемного мовлення зі студентами 12 групи факультету іноземних мов на тему: «Life is not Bed of Roses».

У другому семестрі контрольне відвідування відкритих занять здійснював в.о. завідувача кафедри, професор, Комар О.С. у кількості 4 заняття. 16 березня 2020 року на першій парі доцент кафедри Колісніченко А.І. провела заняття з Практики усного та писемного мовлення зі студентами 11 групи факультету іноземних мов на тему: «Home reading. Fahrenheit 451. Part 2»; 26 березня 2021 року на третій парі доцент кафедри Солодчук А.В. провела відкрите заняття з Практики усного та писемного мовлення зі студентами 31 групи факультету іноземних мов на тему: «Journalism and media. Sailing close to the wind»; 12 квітня 2021 року на першій парі доцент Загребнюк Ю.В. провела показове заняття з Практики усного та писемного мовлення зі студентами 12 групи факультету іноземних мов на тему: «Home reading. Fahrenheit 451. Part 4»; 26 квітня 2021 року на першій парі старший викладач кафедри Галай О.В. провела відкрите заняття зі студентами 11 групи факультету іноземних мов на тему: «Revision of Intonation Patterns».

Відповідно до Положення, відкриті заняття обговорювалися на засіданнях кафедри, результати обговорення відображенні у протоколах. Крім відкритих занять, викладачі кафедри здійснили взаємовідвідування занять у кількості 67 за перший семестр та 48 за другий семестр. Взаємовідвідування занять відображено у журналі обліку взаємних і контрольних відвідувань занять науково-педагогічних працівників кафедри. Засвідчено їх відповідність робочим навчальним програмам відповідних дисциплін та різним (початковий, проміжний, заключний) етапам роботи над темами, які є частинами комплексних тем дисциплін кафедри. Відвідані навчальні заняття забезпечені відповідною документацією. Викладачі продемонстрували вміння встановлювати контакт з аудиторією. Використання форм навчання здійснювалося відповідно до поставленої мети заняття. На заняттях широко використовувалися інтерактивні технології навчання, що відповідає сучасним вимогам. Відвідані заняття проведені на належному науково-теоретичному та навчально-методичному рівнях, здійснені у прямій відповідності до заявленої теми та мети.

Відкриті навчальні заняття у 2020/2021 н.р. на кафедрі теорії та практики іноземних мов проводилися відповідно до графіку та були доступні для всіх бажаючих. Відвідували відкриті заняття представники адміністрації факультету, деканату, завідувачі кафедр, члени навчально-методичної комісії, професорсько-викладацький склад кафедри, представники органів студентського самоврядування, інші особи.

Графік відкритих занять затверджувався завідувачем кафедри на початку навчального року із зазначенням дати, теми і місця проведення такого заняття (протокол № 2 від 15.09.2020 р.). Право вибору теми і дати показового відкритого заняття надавалося викладачам на підставі робочої програми навчальної дисципліни.

Усього було проведено 7 відкритих занять, якість проведення яких обговорювалась на засіданнях кафедри і оформлена у вигляді запису за спеціальною формою. У протоколах № 5 (від 09.12.2020 р.), № 9 (від 22.04.2021 р.), № 10 (від 14.05.2021 р.) констатовано належний науково-теоретичний рівень відкритих занять.

Істотне значення у підвищенні педагогічної майстерності викладачів має взаємовідвідування. Якщо молодий і недосвідчений викладач відвідає заняття, що його проводить старший колега, то він може збагатити свій методичний багаж. Якщо ж досвідчений педагог відвідає заняття менш досвідченого колеги, то зможе порадити йому, як удосконалити той чи інший момент заняття. Можливо, й досвідчений педагог знайде корисне для себе у молодшого колеги. Взаємовідвідування – одна з найбільш розповсюджених форм взаємоконтролю і взаємонавчання, ефективна форма вивчення досвіду колег і вдосконалення педагогічної майстерності.

На кафедрі теорії та практики іноземних мов практикувалося взаємовідвідування двох видів:

1. Більш досвідчений викладач відвідує заняття менш досвідченого для надання йому методичної допомоги.

2. Молодий, починаючий викладач відвідує заняття більш досвідченого, щоб виявити і розкрити для себе нові прийоми і методи удосконалення освітнього процесу.

Усього по кафедрі у 2020-2021 н.р. нараховується 42 взаємовідвідування. Інформація про відвідані заняття зафіксована викладачами кафедри у журналі взаємовідвідування, вони проведені на належному організаційному та науково-методичному рівні.

Контрольні відвідування на кафедрі проводилися завідувачем кафедри без попередження і поєднувалися з контролем результатів навчання у групі студентів. Усього завідувачем кафедри відвідано та проаналізовано 15 занять.

На якість проведення занять викладачами кафедри іноземних мов звернено увагу на кількох рівнях: систематично здійснюється відвідування (в період карантину - інтернет відвідування контрольних занять завідувачем кафедри). Інформацію внесено до Журналу відвідування контрольних занять. Відбувається взаємовідвідування викладачів, результати якого внесено до Журналу взаємовідвідування викладачів кафедри (54 взаємовідвідувань, 15 відкритих занять.)

Крім занять, на кафедрі практикується відвідування заліків, екзаменів.

Результати проведеної роботи заслуховуються на засіданнях кафедри (протокол №4 від 15 жовтня 2020 року, протокол №6 від 14.12.2020 року, протокол №12 від 08.04.21 року)

5.10. Система контролю успішності студентів на факультеті.

Контроль як управлінська функція є однією з найважливіших складових освітньої діяльності. Контрольні заходи є складовими досягнення мети навчання - засвоєння певної сукупності предметних знань, умінь та навичок, формування відповідного рівня компетентності студента. Процес контролю як комплексна система діяльності охоплює ряд елементів: стандартизація цілей, перевірка, оцінка, облік. Враховуючи важливе значення контрольних заходів у забезпеченні якості навчання в системі іншомовної освіти, дедалі більша увага зосереджується на питаннях комплексної діагностики успішності студентів.

На факультеті практикується комплексна діагностика результатів навчальної діяльності студентів як теоретично обґрунтована та практично апробована педагогічна система встановлення основних ознак, котрі характеризують сформовані в процесі навчання компетентності студента — майбутнього фахівця.

Метою комплексної діагностики знань студентів є:

- прояв і розвиток системи компетентностей майбутнього фахівця;
- виявлення, перевірка і оцінка рівня здобутих знань, сформованих умінь і навичок;

- порівняння фактичних результатів навчально-пізнавальної діяльності з існуючими стандартами;
- стимулювання цілеспрямованої систематичної, інтенсивної роботи студентів;
- підвищення об'єктивності оцінювання;
- одержання своєчасної інформації про стан засвоєння змісту програми на всіх етапах навчання;
- залучення студента до всіх форм навчального процесу.

З метою забезпечення чіткої системи контролю успішності та якості знань студентів на факультеті створюються відповідні дидактичні умови ефективної організації комплексної діагностики сформованих компетентностей студента, а саме:

- визначення обсягу матеріалу, що підлягає контролю;
- цілеспрямований відбір навчального матеріалу з оптимальним розподілом різних видів робіт та їхньої послідовності;
- чітка організація перевірки, оцінювання та обліку знань;
- встановлення ліміту часу, що відводиться на перевірку знань та оцінювання контрольних робіт, мінімізація трудомісткості контрольних заходів;
- систематичність здійснення контрольних заходів;
- встановлення єдиної системи вимог — стандартизація контролю;
- розробка системи тестів для досягнення максимально можливого рівня об'єктивності оцінювання знань;
- створення умов для самопідготовки, самоконтролю, індивідуальних консультацій, розширення варіативності завдань та способів реалізації контролю;
- адекватність завдань сучасним умовам господарювання;
- обґрунтований вибір методу контролю та розроблення відповідного інформаційно-методичного забезпечення.

Розв'язання проблеми підвищення якості підготовки спеціалістів з вищою освітою. З цією метою факультет іноземних мов здійснює діяльність, керуючись наступними ключовими принципами:

- систематичність і системність перевірки і оцінки знань;
- тематичність;
- індивідуальний характер перевірки і оцінки знань студентів;
- диференціація оцінювання успішності студентів;
- єдність вимог в оцінюванні знань;
- об'єктивність і гласність.

Означені принципи є регуляторами контролю навчальної роботи й оцінки знань студентів і визначають конкретні види, методи, форми її організації, критерії та норми оцінки знань студентів.

На факультеті іноземних мов практикуються традиційні види та форми перевірки знань, умінь і навичок студентів:

- попередня, поточна, тематична перевірка (міжсесійний контроль);
- курсові роботи, колоквиум, залік (рубіжний контроль);
- семестрові екзамени, державні екзамени, дипломні роботи (підсумковий та заключний контроль).

Міжсесійний контроль сприяє забезпеченню ритмічної роботи студентів, виробленню у них вміння чітко організовувати свою працю, допомагає викладачеві своєчасно виявити невстигаючих і допомагати їм, організовувати індивідуальні творчі заняття для найкраще підготовлених студентів. Результати міжсесійного контролю використовуються для внесення відповідних змін у матеріал, що вивчається на лекціях, зміст консультацій, індивідуальної роботи зі студентами, контрольних робіт, тощо.

Результати рубіжного, підсумкового та заключного контролю використовуються для визначення рівня успішності та якості знань студентів. Семестровий моніторинг

проводиться на рівні кожної академічної групи зокрема та курсу в цілому, узагальнюється та аналізується.

На особливу увагу заслуговує питання контролю успішності навчання студентів у закладах вищої освіти з активним впровадженням кредитно-трансферної системи навчання, під якою розуміють принципи і критерії поділу змісту навчального матеріалу на відносно самостійні частини; принципи акценту на самостійну навчальну роботу студентів; принцип поетапного оцінювання навчальних успіхів студентів, наростання індивідуального індексу, рейтингу (кредитно-трансферний контроль).

Семестровий контроль при кредитно-трансферній системі організації навчального процесу дає право не проводити екзамени і заліки у традиційній формі, що водночас не виключає їх проведення, якщо таке вважається за необхідне в силу специфіки навчальної дисципліни. Форму проведення підсумкового контролю (усна, письмова, тестування та ін.) визначається відповідною кафедрою та повідомляється студентам на початку вивчення навчального курсу. Найважливішим видом контролю залишаються іспити (випускні, а на випускових кафедрах - державні).

В цілому на факультеті прослідковується чітка тенденція до диверсифікації форм контролю успішності студентів, які уможливають забезпечення вищої якості надання освітніх послуг.

6. Реалізація права студентів на вільний вибір дисциплін (кластерів, спеціалізацій) та академічну мобільність.

Згідно ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» особа, яка навчається у вищому навчальному закладі, має право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менше як 25 відсотків від загальної кількості кредитів ЄКТС. Вивчення студентами вибіркового дисциплін здійснюється згідно з Положенням про порядок вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини. Згідно з робочими навчальними планами відповідних спеціальностей до вибіркового дисциплін по кафедрі англійської мови та методики її навчання відносяться: Аналіз підручників з англійської мови, Інтерпретація тексту, Аналіз публіцистичного тексту, Граматичні проблеми перекладу, Комунікативні аспекти граматики англійської мови (факультет іноземних мов); Країнознавство, Практичний курс англійської мови, Історія англійської мови, Методика навчання англійської мови (факультет української філології); Практичний курс англійської мови, Шкільний курс англійської мови в ЗЗСО, Методика навчання англійської мови в ЗЗСО, Аналіз підручника з англійської мови, Історія англійської мови. Курсова робота з методики навчання англійської мови в ЗЗСО (факультет початкової освіти).

У визначені терміни кафедрою здійснено підготовку робочих навчальних програм з дисциплін, силабусів, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для їх вивчення. Ознайомившись з переліком вибіркового дисциплін, їх навчальними або робочими програмами та короткими анотаціями, студенти подали заяви на ім'я завідувача кафедри про обрані ними дисципліни. Узагальнена інформація про вибір здобувачами вищої освіти дисциплін передана у деканати для укладання списків студентів для їх вивчення.

Значна робота ведеться з налагодження, організації та забезпечення можливостей для студентів навчатись за кордоном у партнерських ЗВО, приймати участь у міжурядових програмах, проектах, консорціумах паралельно з навчанням на факультеті іноземних мов. Як результат, у 2020–2021 н. р. 14 студентів долучилися до програм академічної мобільності.

Малишевська Катерина та Швець Назар продовжували своє навчання за програмою подвійного диплому в Інституті Європейської Культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнезно (Республіка Польща).

4 студенти долучилися до семестрового дистанційного навчання (II семестр) у Познанському університеті імені Адама Міцкевича (м. Познань, Республіка Польща), а саме: Коломієць Ніка, Кривуша Ніна, Яковлева Олена та Збаравська Катерина.

Курінна Дарія продовжила навчання за програмою академічного обміну Уряду КНР за умовами двосторонньої Угоди між МОН України та Міністерством освіти КНР в Пекінському педагогічному університеті (м. Пекін, КНР).

7 студентів здобували подвійний диплом в Угорщині за програмою академічного обміну «Stipendium Hungaricum». Зокрема, Анастасія Січка, Марія Денисюк продовжувала навчання в Печському університеті (м. Печ, Угорщина). Бойко Артур, Балан Артур, Сердюкова Анастасія та Бабій Олександра навчаються в Будапештському університеті імені Лоранда Етвеша (м. Будапешт). Ревнюк Володимир продовжував навчання в Університеті Паннонії (м. Веспрем, Угорщина).

На кафедрі теорії та практики іноземних мов у 2020/2021 н.р. для вільного вибору студентів спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (англійська) денної форми навчання факультету іноземних мов запропоновано навчальні дисципліни: II курс – «Практичний курс німецької / іспанської / французької мови», «Іврит», «Порівняльна граматики української та англійської мов», «Порівняльна стилістика української та англійської мов», «Порівняльна лексикологія української та англійської мов», «Практична граматики німецької мови», «Практична фонетика німецької мови»; III курс – «Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови», «Порівняльна граматики української та англійської мов», «Порівняльна стилістика української та англійської мов», «Порівняльна лексикологія української та англійської мов»; IV курс – «Порівняльна граматики української та англійської мов», «Порівняльна стилістика української та англійської мов», «Порівняльна лексикологія української та англійської мов»; 251-253по, 257іпо – «Вибрані питання ТКМ», «Методи лінгвістичних досліджень»; 254по, 255 пхо – «Вибрані питання ТКМ»; 256пхф група спеціальності 035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська – «Переклад науково-технічного тексту»; студентів спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (англійська) заочної форми навчання факультету іноземних мов: II курс – «Теоретична граматики», «Порівняльна граматики української та англійської мов», «Порівняльна стилістика української та англійської мов», «Порівняльна лексикологія української та англійської мов»; III курс – «Порівняльна граматики української та англійської мов», «Порівняльна стилістика української та англійської мов», «Порівняльна лексикологія української та англійської мов»; IV курс – «Порівняльна граматики української та англійської мов», «Порівняльна стилістика української та англійської мов», «Порівняльна лексикологія української та англійської мов»; 251зпо, 252зпхо групи – «Вибрані питання ТКМ», «Методи лінгвістичних досліджень»; 253зпхф група спеціальності 035 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська – «Переклад науково-технічного тексту»; студентів спеціальності 014 Середня освіта (українська мова і література, спеціалізація «англійська мова») денної форми навчання факультету української філології: I – «Лексикологія англійської мови»; III курс – «Лексикологія англійської мови»; студентів спеціальності 013 Початкова освіта (мова і література (англійська), спеціалізація «англійська мова») денної форми навчання факультету початкової освіти: III курс – «Лексикологія».

На веб-сторінці факультету оприлюднено робочі програми навчальних дисциплін, анотації навчальних дисциплін вільного вибору студента, на дошці оголошень кафедри висвітлено коротку анотацію курсів.

Лаборантом кафедри зареєстровано заяви, завірені підписом студента і лаборанта. Після завершення запису лаборант кафедри узагальнила подані заяви та сформувала подання в деканат про кількість студентів, які обрали вибіркові дисципліни кафедри, вказавши при цьому назву дисципліни, семестр викладання, кількість годин (аудиторних та поза аудиторних), форму контролю.

З метою вільного вибору дисциплін кафедра іноземних мов пропонує курс «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Цей курс мають студенти факультету мистецтв, факультету соціальної та педагогічної освіти, студенти факультету фізичного виховання. Студенти ІЕБО мають курс «Іноземна мова за фаховим спрямуванням».

7. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання.

Однією з основних цілей розвитку інформаційного суспільства в Україні є забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, насамперед шляхом створення системи освіти, орієнтованої на використання новітніх ІКТ у формуванні всебічно розвиненої особистості. У цьому контексті висувуються нові вимоги й до навчання іноземних мов. Однією з них є використання сучасних інформаційно-комунікаційних та медіа-комунікаційних технологій, які широко впроваджуються в практику викладання дисциплін кафедри англійської мови та методики її навчання. Системним є їх використання як в освітньому процесі, так і під час самостійної роботи студентів. Завдяки широкому лінгводидактичному потенціалу засобів ІКТ їх використовують при опануванні різних аспектів мови, при формуванні іншомовної комунікативної компетентності у різних видах мовленнєвої діяльності

При навчанні практичної фонетики засоби ІКТ дозволяють прослуховувати звуки, слова, фрази та тексти, що вимовляють безпосередньо носії мови, яку вивчають здобувачі вищої освіти. При цьому є можливість скорегувати швидкість звучання відповідно до свого рівня сприйняття, розбити тексти на фрази, а фрази на слова, прослухати певні фрагменти повторно, зіставити вимову з написанням. Використання мікрофона дозволяє оцінити правильність вимови здобувачів вищої освіти, вказати на помилки та запропонувати вправи, спрямовані на корекцію фонетичних умінь.

При навчанні лексики застосування засобів ІКТ дозволяє продемонструвати різні аспекти слова (семіологічний, структурно-семантичний, функціонально-стильовий), репрезентувати його синонімічні та антонімічні зв'язки тощо. Засоби ІКТ уможливають прослуховування слів з вуст носіїв мови. Засвоєнню лексичного матеріалу значною мірою сприяє онлайн додаток Longman Dictionary.

При навчанні граматики засоби ІКТ використовуються при опрацюванні будь-якого граматичного матеріалу. Вдале поєднання можливостей ІКТ (правильне розташування матеріалу, використання схем, таблиць, анімаційних елементів, голосового супроводу тощо) сприяє кращому засвоєнню матеріалу, адже в цьому випадку задіяні різні рецептори сприйняття. Необмеженість у часі при виконанні практичних завдань дозволяє студентам обрати ту швидкість, що є релевантною їхнім можливостям. Автоматичне оцінювання правильності виконання завдань вказує кожному студентові на рівень сформованості його вмінь і навичок, на його прогалини, на ті аспекти теоретичного матеріалу, що слід повторити чи вивчити детальніше, а після цього пропонує практичні вправи, спрямовані на повторне, додаткове опрацювання граматичного матеріалу, або, навпаки, визначивши рівень сформованості вмінь і навичок студента як достатній, пропонує йому складніші вправи, спрямовані на вдосконалення, поглиблення та поширення вже наявних знань, умінь і навичок.

При навчанні читання використання засобів ІКТ дозволяє обирати темп читання відповідний до рівня сформованості вмінь і навичок кожного здобувача вищої освіти, сприяє формуванню вміння працювати з додатковим інформаційно-довідниковим матеріалом для самостійного подолання перешкод, що виникають у процесі читання. Різноманітні вправи, запропоновані після сприйняття тексту, сприяють формуванню та розвитку вміння знаходити в тексті інформацію різного змісту, здійснювати різні види аналізу тексту, перевірити правильність і глибину його розуміння.

При навчанні аудіювання впровадження засобів ІКТ сприяє формуванню та розвитку фонетичних умінь і навичок, дозволяє прослуховувати текст зі швидкістю, що здобувач вищої освіти обирає самостійно відповідно до свого рівня володіння мовою,

уможлиблює повторне прослуховування фрагментів тексту для більш повного та адекватного їх розуміння. Вправи, що подаються після прослуховування, дозволяють проконтролювати правильність сприйняття прослуханого тексту.

При навчанні говоріння застосування засобів ІКТ сприяє формуванню та розвитку фонетичних умінь і навичок. Технічні можливості ІКТ дозволяють оцінити правильність вимови студента, вказати на помилки та запропонувати вправи для корекції вимови.

Широкі можливості для використання ІКТ надає комп'ютерний лінгафонний клас, який функціонує на факультеті іноземних мов. Заняття в комп'ютерному лінгафонному кабінеті проводяться за допомогою ліцензійного програмного забезпечення Joy Class Pro, яке дозволяє реалізовувати роботу з автентичним аудіо- та відеоматеріалом як під керівництвом викладача, так і самостійно. При роботі зі студентами використовується англomовна програма «LINGUIST», яка складається з восьми основних розділів «Лексика», «Граматика», «Фонетика», «Теорія», «Інтернет», «Програми», «Тестування», «Мультимедійні програми» і забезпечує можливість роботи з текстовою, аудіо та відео інформацією, вправами та тестами. Крім того, студентам доступні автентичні інформаційно-довідкові джерела, зокрема словник сучасної англійської мови (Longman Dictionary of Contemporary English), Оксфордський ілюстрований словник (Oxford Picture Dictionary) та програми-тренажери: словник підготовки до мовних екзаменів видавництва Лонгман (Longman Exam Dictionary), Кембриджський тест вищого рівня (Cambridge Advanced Test), тести для перевірки рівня володіння англійською мовою (First Certificate Test, TOEFL, IELTS, DELF/DALF) тощо.

Застосування мультимедійних технологій має також постійний характер на *заняттях з аудіопрактикуму, що проводяться у лінгафонному кабінеті*, який, за одностайної думки представників сучасної методичної науки, посідає одне із провідних місць при вивченні іноземної мови. Саме лінгафонний кабінет представлений тим комплексом мультимедійних, аудіовізуальних та інших навчальних засобів, котрі створюють найбільш сприятливі умови для роботи над мовою. Основною перевагою лінгафонних кабінетів над іншими є можливість багаторежимної роботи над мовним матеріалом.

Робота лінгафонних кабінетів є потужною платформою застосування інформаційних та мультимедійних технологій, що інтегрована в освітній процес і є його невід'ємною складовою, яка спрямована на забезпечення ефективної самостійної роботи здобувачів вищої освіти в таких її різновидах як:

- керована викладачем в рамках обов'язкового академічного заняття самостійна робота здобувачів вищої освіти;
- самостійна робота здобувачів вищої освіти в режимі виконання завдань лабораторної роботи;
- індивідуальна робота здобувачів вищої освіти.

Одним із різновидів використання інформаційно-комунікаційних технологій у самостійній роботі здобувачів вищої освіти є виконання завдань з Video activity у домашніх умовах, що передбачає перегляд відео та подкастів на сайті <https://www.ted.com>, а потім виконання завдань, розроблених викладачами на основі відеоматеріалу. Під час виконання самостійної роботи здобувачі вищої освіти також використовують комп'ютери та аудіовізуальні засоби для підготовки та виконання лабораторних робіт, вони прослуховують аудіо, виконують тестування онлайн.

У процесі викладання дисциплін кафедри широко використовується також платформа Moodle переважно для роботи зі здобувачами вищої освіти, які навчаються за індивідуальним графіком, та для проведення підсумкового контролю. Викладачами кафедри розроблено тестові завдання з використанням тестових оболонок в електронному вигляді та на паперових носіях усіх фахових дисциплін.

На сучасному етапі розвитку суспільства широкого використання набувають медіа-інформаційні технології, зокрема Інтернет-ресурси. Послугами глобальної мережі

користуються як викладачі, так і здобувачі вищої освіти. Для освітянської діяльності Інтернет пропонує: уроки в режимі on-line; ресурси для викладачів; ресурси для здобувачів вищої освіти; проекти on-line; Web Quests; участь в онлайн конференціях і вебінарах тощо.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти передбачає *пошук англomовної інформації в бібліотеці та в мережі Інтернет* та підготовку творчих міні проектів англійською мовою відповідно до тематики навчальних модулів, передбачених робочою програмою. Цей вид діяльності передбачає вміння швидко знаходити та опрацьовувати необхідний матеріал за першоджерелами, науковою і спеціальною літературою та коректне цитування знайденого, тому кафедра надає особливої уваги цьому виду роботи. Перелік необхідної літератури, як правило, наводиться в навчально-методичному комплексі дисципліни. Завдання здобувачів вищої освіти зводиться до самостійного знаходження цих матеріалів шляхом пошуку в паперових або електронних фондах бібліотек, а також у файлових архівах, базах даних та знань, доступ до яких здійснюється за допомогою відповідних сервісів Інтернет. На початку навчального року здобувачі вищої освіти отримують перелік англomовних сайтів для самостійної роботи (наприклад, <http://www.britishcouncil.org.ua/>, <https://elt.oup.com/>, <http://www.elllo.org/>, <http://www.engames.eu/>), знайомляться із безкоштовними он-лайн курсами (наприклад, <https://ru.coursera.org/>), мобільними додатками (наприклад, TED, BBC News, CNN News, Phrasal Verbs, Lingvist). Здобувачі вищої освіти використовують рекомендовані викладачами сайти, які допомагають підготувати мультимедійні презентації до кожної теми, передбаченої робочою програмою навчальної дисципліни «Практика усного та писемного мовлення», підготувати цікаві фрагменти занять для учнів різного віку з навчальної дисципліни «Методика навчання англійської мови».

Для самостійної роботи здобувачів вищої освіти використовувалися також електронні версії довідкових видань – Multimedia Encyclopedia Britannica (2010); програми-тренажери: Longman Essential Multimedia Activator (програма для активізації вокабуляру), інтерактивні комплекси для підготовки до складання міжнародних іспитів з англійської мови (Internet Based TOEFL, IELTS). Для поглиблення розуміння специфіки семантики тих чи тих лексичних та граматичних конструкцій студенти використовували матеріали Корпусу сучасної англійської мови, який знаходиться в он-лайн доступі та налічує понад 425 слововживань (The Corpus of Contemporary English: 425 million words, 1990-present. – Режим доступу : <http://corpus.byu.edu/>).

Медіа-комунікаційні технології надають необмежені можливості також і для викладачів. Передусім це знайомство з фаховою інформацією; використання планів уроків, on-line курсів, Web-сайтів; обмін інформацією з колегами і спеціалістами-експертами з інших освітніх закладів; об'єднання фахових ресурсів для вирішення загальних задач.

Навчання в дистанційному режимі під час пандемії, спричиненої коронавірусною інфекцією, активізувало використання нових інформаційно-комунікаційних технологій навчання та онлайн платформ. Поряд з використанням платформи Moodle, викладачі кафедри продовжували активне використання можливостей он-лайн платформи Google Classroom, програм Zoom, Viber, Google Meet, BigBlueButtonBN в освітньому процесі. Для запису та розміщення відеоуроків та коментарів до виконаних завдань практикувались програми Viber та YouTube. Системи Zoom, Google Meet виявилися ефективними для здійснення кооперативного навчання у синхронному режимі. Широко використовувалися онлайн застосунки *Kahoot*, *Linguobuild*, *Edomondo* для конструювання завдань з поточних тем. Для реалізації інтерактивної моделі навчання ефективним виявилось використання Padlet для організації роботи здобувачів вищої освіти в мікрогрупах під час проведення онлайн занять. Також апробовано ведення електронного журналу обліку досягнень здобувачів вищої освіти у програмі Excel та на платформі Moodle.

Започатковано використання нових онлайн ресурсів та стаціонарних програм для цифрового спілкування та тестування з метою навчання англійської мови. Серед них заслуговує на увагу контрольнo-діагностична система Test-W2, MyTestX.

Широкої апробації набула платформа Google Classroom, яка має багато переваг у порівнянні з платформою Moodle і виявилася більш ефективною для викладання дисциплін кафедри. Ця платформа надає можливості здійснювати: перевірку творчих завдань у додатку Google Doc; демонстрацію проектних робіт із застосуванням додатку Google презентації; використання Google форм для тестування студентів; використання додатку Google Meet для проведення онлайн занять та екзаменів. Розроблено інструктивні матеріали для здобувачів вищої освіти з використання додатку Google Meet; створено відео-тренінги для здобувачів вищої освіти та викладачів з використання онлайн інструментів та додатків під час здійснення дистанційного навчання.

Отже, поєднання інноваційних методичних прийомів навчання англійській мові з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних та медіа технологій дозволяє забезпечити інтенсифікацію та підвищення ефективності освітнього процесу. Проте, утвердження та підсилення позицій кафедри щодо використання інформаційно-комунікаційних та медіа технологій зумовлює необхідність функціонування сучасних та нових комп'ютерних потужностей з підключенням до освітнього процесу автентичних мовних програм і курсів, розробку електронних посібників, тестових завдань для поточного і модульного контролю на електронних носіях.

З метою реалізації особистісно-орієнтованого, індивідуального, діяльнісного, професійно-спрямованого та системного підходів у ході іншомовної підготовки студентів на заняттях з дисциплін кафедри теорії та практики іноземних мов систематично використовуються різноманітні засоби сучасних інформаційно-комунікативних та медіа-технологій, в основі яких – співпраця викладача і студента, при чому студенти знаходяться у центрі навчання. Використання таких технологій дозволяє відійти від традиційних форм навчання; підвищити індивідуалізацію навчальної діяльності студентів.

На сьогодні мережеві технології дозволяють викладачам кафедри теорії та практики іноземних мов організувати навчальний процес безвідносно до положення в часі і просторі в наступних напрямках: пошук релевантної інформації; забезпечення вільного доступу до навчальних ресурсів і послуг; організація групової (колективної) навчальної діяльності; обмін даними та матеріалами в навчальних цілях; спільне опрацювання даних та робота з матеріалами освітнього спрямування; створення умов для ефективної дистанційної комунікації між суб'єктами освітнього процесу; поширення (оприлюднення) результатів (продуктів) навчальної діяльності; оцінювання результатів (продуктів) навчальної діяльності.

Завдяки широкому лінгводидактичному потенціалу засобів інформаційно-комунікативних та медіа-технологій вони використовуються викладачами кафедри на будь якому етапі заняття як при викладанні теоретичних курсів іноземної мови, так і при опануванні різних аспектів мови, при формуванні вмінь і навичок у різних видах мовленнєвої діяльності на заняттях з французької, німецької, іспанської та китайської мов, івриту.

У своїй навчально-методичній діяльності викладачі практичних і теоретичних дисциплін використовують різноманітні комп'ютерні технології: мультимедійні презентації, електронні таблиці, відеоматеріали, Інтернет-ресурси, програмне забезпечення до навчально-методичних комплексів, електронні словники, інтерактивні посібники з граматики. Вони відкривають доступ до нових джерел інформації; активізують навчально-підготовчу діяльність студентів, дають нові можливості для розвитку професійних навичок.

Викладачі кафедри використовують готові засоби ІКТ (мультимедійні засоби, презентації, комп'ютерні навчальні програми) або створюють власні, що дає можливість адаптувати зміст того чи іншого засобу ІКТ до рівня знань і вмінь конкретної групи

студентів, наповнити його матеріалом, який був би їм цікавим, відповідав би навчальному плану і технічним можливостям. Комп'ютерна програма PowerPoint є найефективнішим засобом. Освітній потенціал цього нового технічного засобу навчання став суттєвою допомогою в здійсненні наочної підтримки іншомовного навчання студентів.

При викладанні практичних курсів з французької, німецької, іспанської, китайської мов, ділової іноземної мови та під час занять у лінгафонному кабінеті використовуються комп'ютерні технології та сучасні аудіосистеми (прослуховування автентичних записів, показ тематичних відеофільмів), що уможливають прослуховування текстів з вуст носіїв мови, сприяє формуванню та розвитку фонетичних умінь і навичок, дозволяє прослуховувати текст зі швидкістю, що студент обирає самостійно відповідно до свого рівня володіння мовою, уможливує повторне прослуховування фрагментів тексту для більш повного та адекватного їх розуміння. Вправи, що подаються після прослуховування, дозволяють проконтролювати правильність сприйняття прослуханого тексту.

При викладанні дисципліни «Практичний курс французької мови» використовується навчально-методичний комплекс, який містить підручник та зошит, укомплектовані аудіо та відео дисками, як необхідний чинник засвоєння знань на кожному практичному занятті, у лінгафонному класі, у позааудиторний час, під час самостійної підготовки студентів.

Використання медіа-інформаційних технологій, як одного з напрямків ІКТ, на кафедрі здійснюється за такими основними напрямками: використання оригінальних онлайн-тестів соціальних сервісів, Web 2.0, Web 3.0, вільної енциклопедії Вікіпедія для самостійної роботи студентів, безкоштовних онлайн-аудіо-відео-редакторів підготовки матеріалів для проведення занять (Youtube), Хмарних технологій (Google Meet, Zoom, ONLYOFFICE, Zoho Office Suite).

На лекційних заняттях з теоретичних дисциплін кафедри («Порівняльна стилістика української та англійської мов», «Порівняльна лексикологія української та англійської мов», «Лексикологія», «Методи лінгвістичних досліджень», «Теоретична граматики», «Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови») при опрацюванні теоретичного матеріалу незамінним є використання мультимедійних презентацій, інтерактивного проектора й таблиць, що підвищує ефективність засвоєння навчального матеріалу, сприяє скороченню часу для його викладу, збільшення кількості додаткової інформації. Лекції зі згаданих дисциплін у вигляді мультимедійних презентацій для студентів-заочників є прекрасним «наочним посібником» і демонстраційним матеріалом, що дає викладачеві можливість продемонструвати студентам великий обсяг матеріалу за короткий проміжок часу, а, отже, сприяє результативності заняття.

Що ж стосується практичних занять, де відбувається узагальнення та систематизація знань студентів, використання комп'ютерних технологій допомагає структуруванню отриманих знань. Електронні тести, вікторини, схеми, відеофільми сприяють підвищенню результативності засвоєння навчального матеріалу, ефективному використанню часу на занятті, мають значну практичну спрямованість. На практичних заняттях також використовуються авторські та студентські презентації. При їх проведенні викладачі використовують презентації і як частину заняття (наприклад, у вступній частині для повторення раніше пройденого матеріалу), і як засіб звітності студентів про виконання індивідуального науково-дослідного завдання. В якості інформаційного наповнення презентації використовуються різні види інформації (текстова, аудіо, відео, графічна, анімація тощо).

Для практичної реалізації дистанційного навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини та на факультеті іноземних мов зокрема використовується спеціалізована інформаційна система Moodle. Це система управління навчальною діяльністю студентів для розробки, управління та укладення навчальних онлайн матеріалів із забезпеченням сумісного доступу, в яку входять різного роду індивідуальні завдання. Її важливою перевагою є те, що вона дає змогу на базі ІКТ

здійснювати адаптацію навчання до рівня базової підготовки конкретного студента, до місця його проживання, до здоров'я, матеріального стану і, як наслідок, відкриває можливість істотно підвищувати якість навчання. Дистанційна освіта на базі ІКТ передбачає реалізацію нової форми навчання, відкритого та доступного для всіх, незалежно від того місця, де перебуває студент.

Використання платформи Moodle надає можливість викладачам кафедри вдосконалити навчальний процес із усіх дисциплін, зокрема: оперативно викласти в групі електронні варіанти підручників, конспектів, завдань на практичні та семінарські заняття; здійснити індивідуальне консультування студентів; організувати обговорення за певною навчальною тематикою; координувати навчальну діяльність студентів, зокрема під час виконання ними навчального проекту; викласти результати навчальної діяльності студентів (творчих завдань, рефератів, індивідуальних навчально-дослідницьких завдань тощо) на власних сторінках у групі та організувати їх обговорення зі своїми колегами.

Студенти, працюючи на платформі Moodle можуть обговорювати різноманітні питання, висловлювати власну позицію щодо обговорюваних на лекціях питань, дискутувати, а також набувати досвіду колективної діяльності. До того ж, така колективна робота стимулює вироблення перспективних рішень і дає поштовх для самовдосконалення.

У системі дистанційного навчання Moodle завантажені з усіх дисциплін кафедри необхідні навчальні ресурси: тексти лекцій і презентації до них, теми та завдання до практичних занять, глосарій, рекомендована основна і додаткова література, ІНДЗ, методичні рекомендації для написання курсових робіт, завдання для модульного та підсумкового контролю. Передбачені також завдання для здійснення зворотного зв'язку студента з викладачами, що засвідчує самостійне опрацювання ними лекційного матеріалу. Використовується комп'ютерна тестуюча система, що забезпечує можливість самоконтролю для студента.

Кафедра іноземних мов приділяє велику увагу комп'ютерному супроводу навчального процесу. Застосування мультимедійних засобів на заняттях дозволяє підвищити не лише інтерес до майбутньої спеціальності, але і успішність. Навчальні комп'ютерні програми і електронні підручники дають можливість кожному студенту, незалежно від рівня його підготовки, брати активну участь у навчальному процесі, індивідуалізувати свій процес навчання, здійснювати самоконтроль.

Викладачі кафедри постійно впроваджували такі форми інноваційних технологій навчання як підготовка мультимедійних презентацій, рольова гра, парне навчання, листування по електронній пошті, спільна творча робота, диспут, круглі столи тощо.

8. Зміцнення матеріально-технічної бази факультету.

У звітному році кафедрою англійської мови та методики її навчання здійснено поповнення матеріально-технічної бази через:

- удосконалення діючих навчальних програм з дисциплін кафедри;
- постійне поповнення існуючого навчально-методичного фонду на рівні усіх його параметрів через підготовку та розміщення нових матеріалів в системі Moodle, Google Classroom, тощо викладачами кафедри;
- поповнення кафедрального та бібліотечного підручничого фонду університету з фахових дисциплін.

У 2020/2021 н.р. до наукової бібліотеки УДПУ імені Павла Тичини були передані такі монографії та навчальні посібники:

1. Character's Identity in Jhumpa Lahiri's Writing: a Transcultural Paradigm = Ідентичність героя у творчості Джумпи Лагірі: транскультурний вимір : monograph / Olha Yalovenko ; [rev.: O. Zelinska, A. Stepanova, D. Chyk, O. Kychenko; scient. edit. I. Limborsky]

; Ministry of Education and Science of Ukraine, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University. Uman: Візаві, 2020. 238 p. – **1 примірник.**

2. Конструювання змісту навчання іноземних мов на мовному факультеті: теорія і практика : монографія / Бевз О. П., Бондарук Я. В., Гембарук А. С. [та ін.] ; Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. 288 с. – **1 примірник.**

3. Професійне самовизначення учнівської молоді в середніх навчальних закладах США : монографія / Ю. В. Загребнюк ; Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. – Умань. : ВПЦ «Візаві», 2021. – 158 с. – **1 примірник.**

4. Левчук О. А., Солодчук А. В. English: Theory and Practice: посібник для здобувачів вищої освіти 1 курсу ОС «бакалавр» освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська))». 2-е вид., переробл. і допов. Умань: Візаві, 2020. 168 с. – **1 примірник.**

5. English Language Teaching Methodology : Module 3. Preparing to Teach 2 = Методика викладання англійської мови : Модуль 3. Підготовка до викладання 2 : Student workbook / Pavlo Tychyna Uman state pedagogical university, Faculty of foreign languages ; [compiled by Olena Bevz, Nadia Brit, Alla Gembaruk]. Uman : Візаві, 2020. 260 p. – **2 примірника.**

6. English Language Teaching Methodology : Year 2. Module 1. Understanding Learners and Learning : Students' Workbook / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: О. П. Бевз, А. С. Гембарук, Т. В. Капелюшна [та ін.]. Умань : Візаві, 2020. 170 с. – **2 примірника.**

7. English Language Teaching Methodology : Module 5. Specialised Dimensions = Методика викладання англійської мови : Модуль 5. Особливі аспекти освітнього процесу : Student workbook / Pavlo Tychyna Uman state pedagogical university, Faculty of foreign languages ; [compiled by Olena Bevz, Alla Gembaruk, Oleksandr Kovalenko, Iryna Kholod]. Uman : Візаві, 2020. 200 p. – **2 примірника.**

8. Прокоф'єв Г. Л. Граматичні аспекти перекладу : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти спец. 014 Середня освіта (Мова та література (англійська)) факультету іноземних мов / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. 166 с. – **1 примірник.**

9. Інтерпретація тексту: теорія і практика = Text Interpretation: Theory and Practice : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти ф-ту іноземних мов. Вид. 2-ге, допов. / МОН України, Уманський держ. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О. П. Бевз. Умань : Візаві, 2020. 168 с. – **2 примірника.**

10. Практичний курс англійської мови: посібник для самостійної роботи / уклад.: Я.А. Бойко, І.В. Холод. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 170 с. – **1 примірник.**

11. English Grammar in Use: Part 1 – the Subjunctive Mood and Modals: навчальний посібник для студ. 2 курсу факультетів іноземних мов / укл. Деркач С.П., Бондарук Я. В. 2-ге вид., переробл. і допов. Умань. 2020. 130 с. – **1 примірник.**

12. Деркач С.П. Grammar in Use: Infinitive, Gerund, Participle: навчальний посібник для студ. 2 курсу факультетів іноземних мов. Умань. 2020, 160 с. – **1 примірник.**

13. Коломієць О. С. Фразові дієслова: навчальний посібник для студ. 1, 2 курсів спец. 014.021 Середня освіта. Англійська мова і література. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві». 2020. 128 с. – **2 примірника.**

14. Бондарук Я.В., Опришко А.Ю. Listen and practice: навчальний посібник. Умань: Візаві, 2020. 100 с. – **1 примірник.**

15. English Practice in Use = Англійська мова у практичному використанні: навч. посіб. для студ. IV курсу ф-ту іноземних мов / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т іноземних мов, Каф. англ. мови та метод. її навчання ; уклад.: Біленька Ю. О., Коломієць М. М. Умань: Візаві, 2020. 175 с. – **1 примірник.**

16. Бевз О.П., Гембарук А.С., Коваленко О.В. та ін. In-service teacher professional development: навчально-методичний посібник для учителів англійської мови у системі післядипломної педагогічної освіти. Умань, 2020. 145 с. – **2 примірника.**

17. English Dialectology: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти ОС Магістр / МОН України, Уманський держ. пед. університет імені Павла Тичини; уклад.: Безлюдний О.І., Коваленко О.В. Умань: ВПЦ Візаві, 2020. 124 с. – **3 примірника.**

Загалом у 2020-2021 н.р. бібліотечний фонд університету поповнено 25 посібниками та монографіями.

Окрім цього, матеріально-технічна база кафедри була поповнена технічними засобами та меблями, придбаними за кошти університету або отриманими у довгострокове користування у 2020/2021 н.р.:

1. Світильник стельовий світлодіодний ENERLIGHT STELLA 40Вт (Україна) – 6 шт.
2. Стілець Nowy Styl VISITOR BLACK (Україна) – 62 шт.
3. Стіл письмовий (Україна) – 5 шт.
4. Трибуна для виступів (Україна) – 1 шт.
5. Стільниця аудиторна (Україна) – 2 шт.

9. Завдання на наступний 2021/2022 навчальний рік.

Основними завданнями факультету іноземних мов на теренах академічної, наукової, міжнародної, виховної діяльності є такі:

- подальше удосконалення організації освітнього процесу та підвищення якості надання освітніх послуг у змішаному форматі шляхом ширшого використання інформаційно-комунікаційних технологій навчання під час викладання дисциплін кафедр факультету та можливостей інтерактивної співпраці викладачів і студентів у системі дистанційного навчання Moodle;

- подальше опанування платформами та сервісами дистанційного навчання – Padlet, Google Classroom, Classtime, Google Forms тощо – та платформами для проведення відеоконференцій у синхронному режимі – Zoom, Google Meet, Skype тощо.

- проведення майстер класів, тренінгів і семінарів для викладачів кафедр факультету, присвячених впровадженню новітніх інформаційно-комунікаційних технологій навчання в освітній процес у вищій школі;

- підвищення професійної майстерності викладачів кафедр факультету шляхом участі в онлайн семінарах та вебінарах для вчителів англійської мови, що проводяться Британською Радою в Україні, Міжнародною асоціацією вчителів англійської мови в Україні, видавництвами Linguist, Macmillan Education, Dinternal тощо, а також у тренінгах, що проводяться у рамках діяльності англійського хабу, який функціонує на базі факультету іноземних мов УДПУ імені Павла Тичини;

- забезпечення відповідності базової фахової освіти викладачів кафедри галузевій її приналежності через залучення до роботи фахівців – випускників класичних університетів та відповідних освітніх програм та спеціальностей;

- створення системи фахового (мовного) стажування викладачів кафедр в закладах освіти України та закордону;

- приведення тематики наукових досліджень викладачів кафедр у відповідність галузевій приналежності кафедр;

- підвищення ефективності навчання викладачів кафедр факультету в аспірантурі та докторантурі за рахунок доаспірантської (докторантської) підготовки;

- подальша активізація та розширення змісту та форм роботи з міжнародної діяльності;

- залучення викладачів та студентів факультету іноземних мов до участі в академічних та наукових програмах і проєктах Британської та Американської рад в Україні, ERASMUS+, DAAD, BuHost, Stipendium Hungaricum, Fulbright та ін.;

- удосконалення механізмів вчасної поінформованості щодо можливостей викладачів та студентів факультету на теренах міжнародної освіти через використання мережі Інтернет та сучасних освітніх програм і застосунків.
- забезпечення проходження науково-педагогічними працівниками, докторантами, аспірантами та обдарованими студентами наукового стажування за кордоном, ознайомлення з передовими освітніми технологіями;
- публікації у виданнях, які мають імпаکت-фактор та в інших виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Scopus тощо;
- розробка механізмів залучення талановитої студентської молоді до наукової роботи в лабораторії навчання іноземних мов Регіонального центру навчання іноземних мов;
- активізація участі студентів у II турі Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності кафедр факультету;
- подальший пошук та реалізація можливостей розвитку міжнародного співробітництва кафедр;
- розширення мережі міжнародних контактів кафедр у руслі євроатлантичної та загальноєвропейської інтеграції, регулярного делегування її представників для участі в міжнародних конгресах, конференціях, семінарах з питань вищої освіти й міжнародної співпраці.
- розширення діяльності студентських студій, гуртків, клубів для налагодження системи поза навчальної художньо-творчої діяльності студентів;
- активізація профорієнтаційної роботи через залучення студентів заочної та денної форм навчання до проведення такої форми роботи за місцем їхнього проживання та за місцем роботи, а також реалізація програми для викладачів «Плюс два»;
- поліпшення матеріально-технічної бази шляхом оснащення навчальних аудиторій сучасними інформаційно-комунікаційними засобами навчання, поповнення бібліотечних фондів навчально-методичною літературою, у тому числі навчальними підручниками та посібниками, підготовленими викладачами кафедр факультету.

10. Висновки та пропозиції для вдосконалення організації освітнього процесу, підвищення якості освіти.

1. Удосконалення якісного складу науково-педагогічних кадрів через:

- забезпечення відповідності базової фахової освіти викладачів факультету галузевій приналежності кафедр;
- створення системи наукового та фахового (мовного) стажування викладачів в установах освітньої галузі в Україні та за кордоном відповідно до напрямку професійно-практичної підготовки студентів на факультеті.

2. Розвиток рівня та напрямів підготовки фахівців у відповідності до потреб ринку праці через:

- проведення систематичного моніторингу динаміки робочих місць;
- закріплення випускників на робочих місцях у процесі навчальних та навчально-виробничих практик;
- розширення обсягів навчання кращих студентів старших курсів за індивідуальним планом;
- розширення обсягів навчання за цільовими квотами,
- моніторинг педагогічної діяльності випускників та надання їм цільової науково-методичної та практичної підготовки впродовж перших років педагогічної роботи.

3. Поліпшення навчально-методичної роботи

Освітній процес у звітному періоді був здійснений у превалюючому дигітальному просторі. Перехід від традиційного аудиторного формату роботи до режиму он-лайн окреслив контури проблеми цифрового грамотності науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти, інтеграція якого у світовий науково-освітній простір є немислимою

без високого рівня сформованості он-лайн-грамотності. Новий режим роботи, продиктований вимогами часу, та акумульований досвід формування освітньої траєкторії майбутніх фахівців у галузі іншомовної освіти в умовах аудиторного навчання викликають нові протиріччя. Традиційні принципи та методи, які застосовувалися при організації освітнього процесу в аудиторному форматі, мають бути переглянуті та трансформовані крізь призму нової парадигми знань. Викладач має бути готовим «відкрити» двері до нових знань, але здобувач вищої освіти повинен пройти сам увесь шлях академічного пізнання у супроводі фасилітаторів та менторів епохи COVID-19. Кризові явища у становленні нової моделі освіти мають бути подолані шляхом інтенсивної роботи викладача в напрямку самоосвіти. Подолати шлях під силу лише науково-педагогічним працівникам нової генерації, які зуміють розкрити свій освітянський потенціал на професійному ґрунті, «підживленому» аналізом власного досвіду та імплементації іноземного досвіду.

В рамках ЄКТС факультет працює на підвищення ролі студента як суб'єкта освітньої діяльності через:

- підвищення ролі студента як суб'єкта освітньої діяльності завдяки його участі у формуванні індивідуального плану;
- підвищення його відповідальності за результати навчання;
- самоорганізацію власної освіти;
- участь в науковій, творчій та в управлінській діяльності;
- активне залучення органів студентського самоврядування до управління якістю навчального процесу та якістю вищої освіти.

Стратегічні напрями вдосконалення процесу підготовки фахівців на факультеті:

- продовження впровадження навчального комплексу Speak up.Advanced Students' Book . Pearson Education Ltd. для навчання студентів 4 курсу ОС «бакалавр». Цілком виправдовує себе поєднання означеного комплексу з системою лабораторних занять у лінгафонних кабінетах, що надає можливість студентам аудіально опрацювати значну частину автентичних текстів;

- широке використання новітніх технологій навчання (інтерактивна технологія кооперативного навчання, інтерактивна технологія колективно-групового навчання, інтерактивна технологія ситуативного моделювання, кейс технологія, веб-квести тощо), що посилює особистісну та комунікативну орієнтованість навчання, стимулює творчість студентів та створює реальні умови для досягнення практичного результату навчання;

- викладання дисципліни «Методика навчання англійської мови» у формі методичних майстерень – інтерактивних сесій, на яких студенти конструюють нові знання за так званим «навчальним циклом» Колба (з опорою на власний досвід, через спостереження і роздуми перетворюють їх на «абстрактні концепції», які забезпечують новий зміст діям, котрі можна апробувати на практиці і таким чином створюють новий досвід). Такий підхід сприяє розвитку автономності студентів, їхнього критичного мислення, усвідомленню власної відповідальності за результати навчання, та спрямований на формування компетентностей 21 століття, якими має володіти сучасний вчитель англійської мови – вчитель нового покоління;

- використання ІКТ та платформ для синхронного спілкування на заняттях з «Практики усного та писемного мовлення», «Практичного курсу англійської мови», зокрема організація «живого» спілкування через Zoom та Skype з носіями мови; виконання завдань з Video activity у домашніх умовах, що передбачає перегляд відео та подкастів на сайті з подальшим виконанням завдань, розроблених викладачами на основі відеоматеріалу;

- використання в освітньому процесі арсеналу можливостей різних онлайн платформ та сервісів дистанційного навчання (Google Classroom, Zoom, Viber, Google Meet, Skype, YouTube, In Shot); онлайн додатків (Kahoot, Linguobuild, Edomondo, Google

Doc, Google Form) та стаціонарних програм для цифрового спілкування та тестування Test-W2, MyTestX;

- розробка та подальше впровадження у практику інструктивних матеріалів для здобувачів вищої освіти з використання додатку Google Meet; створення відео-тренінгів для здобувачів вищої освіти та викладачів з використання онлайн інструментів та додатків під час здійснення дистанційного навчання;

- проведення навчально-методичних семінарів кафедри у формі тренінгів по використанню інноваційних технологій навчання іноземних мов, що на практиці дає можливість апробувати нові форми та методи навчання та оцінити їх ефективність у роботі зі здобувачами вищої освіти;

- функціонування на базі факультету іноземних мов за підтримки ITEAFL Ukraine та Британської ради в Україні English Speaking Hub, мета якого полягає у здійсненні освітньої, методичної та наукової підтримки усіх, хто вивчає чи викладає англійську мову у регіоні.

Проте, з метою удосконалення організації освітнього процесу та підвищення якості навчання необхідно:

- продовжувати оновлювати підручникове забезпечення дисциплін кафедри шляхом придбання сучасних навчально-методичних комплексів вітчизняних та європейських видавництв та шляхом видання підручників, посібників, методичних рекомендацій за авторства викладачів кафедри;

- ширше використовувати новітні технології навчання, зокрема у повному обсязі використовувати можливості для співпраці викладачів та студентів у системі Moodle, підвищувати мотивацію здобувачів вищої освіти до навчання, створювати умови і забезпечувати ресурси для розвитку їхньої автономності;

- продовжувати впроваджувати в освітній процес онлайн платформи та сервіси дистанційного навчання (Google Classroom, Zoom, Viber, Google Meet, YouTube, InShot, Skype), а також онлайн додатки (Kahoot, Linguobuild, Edomondo, Google Doc, Google Form) з метою організації якісного освітнього процесу в дистанційному та змішаному режимах;

- організувати обов'язкові тренінги для здобувачів вищої освіти з використання інформаційно-комунікаційних ресурсів (Moodle / Google Classroom / Google Meet / Zoom / Skype тощо), які необхідні для здійснення дистанційного та змішаного навчання;

- забезпечити факультетські приміщення підключенням до мережі Інтернет належної якості для організації змішаного навчання здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання з метою формування у них необхідних компетентностей, які можуть бути використані під час дистанційної роботи;

- продовжувати практику укладання угод між університетом і відділами освіти з метою розширення переліку баз практик та забезпечення умов проходження практик, сприяти створенню атмосфери доброзичливості та продуктивної співпраці з боку адміністрацій баз практик;

- з метою підвищення методичної компетентності здобувачів вищої освіти викладачам-методистам необхідно: працювати над удосконаленням організації педагогічної практики та її методичним забезпеченням; спрямувати зусилля на подальше впровадження в освітній процес сучасних методів навчання та інноваційних технологій, на ознайомлення здобувачів вищої освіти з новими педагогічними технологіями в освіті, активними та інтерактивними методами навчання в умовах змішаної форми навчання; спрямовувати здобувачів вищої освіти на поєднання теоретичних знань із власним педагогічним досвідом; формувати у здобувачів вищої освіти здатність до багатоваріантного вирішення педагогічних задач;

- заохочувати викладачів до проходження фахового стажування в Україні та закордоном, участі у фахових літніх та зимових школах, конференціях, семінарах, вебінарах різного рівня, членства у Міжнародній асоціації вчителів англійської мови (IATEFL Ukraine), УАДО (Української асоціації дослідників освіти) тощо, з метою обміну

думками та досвідом, запозичення та подальшого впровадження передового досвіду у навчанні й учінні англійської мови.

4. Активізація науково-дослідної роботи через:

1. Розробку системи управління якості наукової діяльністю факультету на основі гармонійного поєднання кількісного та якісного показників обліку конкурентноздатності та визнання на державному й міжнародному рівнях результатів наукових досліджень;
2. Приведення тематики наукових досліджень викладачів факультету у відповідність галузевій приналежності кафедр;
3. Підвищення ефективності навчання в аспірантурі та докторантурі за рахунок доаспірантської (докторантської) підготовки;
4. Оптимізацію роботи трьох науково-дослідних лабораторій факультету
7. Поліпшення видавничої діяльності факультету, видання наукових та навчально-методичних праць;
8. Публікацію за кордоном у провідних наукових та науково-технічних виданнях наукових результатів, які не є конфіденційною інформацією;

Студентська наука:

1. Забезпечення якісної перебудови навчального процесу на основі максимальної інтеграції науково-дослідної та навчальної діяльності;
2. Розробка механізмів залучення талановитої молоді до наукової роботи в наукових лабораторіях факультету;
3. Уведення в навчальні плани спеціальностей ОС «бакалавр» дипломних робіт як провідної форми фахової підготовки студентів, які мають високі досягнення в науковій роботі;
4. Продовження роботи з корегування робочих навчальних планів з метою забезпечення вивчення кожним студентом протягом навчання (за освітніми ступенями бакалавр і магістр) не менше однієї дисципліни науково-дослідної спрямованості;
5. Здійснення підбору бажаних студентів (передусім із студентів, які займалися науковою роботою) для вступу в аспірантуру на наступний навчальний рік, як на умовах бюджетного фінансування, так і на контрактній основі;
6. Активізація участі у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт і Всеукраїнської олімпіади за всіма відповідними напрямками і дисциплінами;
7. Введення в практику залучення до керівництва студентською науковою роботою аспірантів;
8. Видання періодичного збірника студентських наукових праць;

5. Подальший розвиток міжнародної діяльності факультету через:

- пошук та реалізацію можливостей розвитку міжнародного співробітництва факультету;
- розповсюдження інформації про гранти та конкурси проектів в галузі освіти та науки, які оголошуються українськими та закордонними фондами і організаціями; сприяння участі викладачів та студентів у конкурсах на міжнародні гранти, міжнародні програми, допомагає викладачам і студентам пройти стажування або виробничу практику за кордоном.
- розширення мережі міжнародних контактів у руслі євроатлантичної та загальноєвропейської інтеграції, регулярного делегування своїх представників для участі в міжнародних конгресах, конференціях, семінарах з питань вищої освіти і міжнародної співпраці.
- сприяння вивченню культури та мов країн світу за допомогою реалізації дискусійних і культурно-просвітницьких програм.
- проведення евристичних й теоретичних досліджень у різних галузях освітньо-наукової діяльності;
- підготовку і реалізацію спільних міжнародних науково-освітніх проектів та

літніх шкіл;

- розробку та розповсюдження навчально-методичної літератури, організацію науково-практичних конференцій, тренінгів та семінарів з актуальних питань вітчизняної та закордонної освіти, розвитку міжнародного співробітництва;
- інформування підрозділів університету про міжнародні освітні організації, програми, фонди, а також про участь студентів, науковців, молодих спеціалістів у конкурсах на здобуття стипендій та грантів;
- налагодження співробітництва з освітніми та іншими організаціями в Україні та за її межами;
- розширення контактів у сфері спільного виконання науково-практичних проектів (шляхом створення спільних творчих колективів);
- розробка посібників, укладання монографій за результатами досліджень, проведення наукових конференцій, дискусій, семінарів, тренінгів, розробку методичних рекомендацій тощо;
- забезпечення підвищення якості підготовки спеціалістів для школи та вдосконалення наукової кваліфікації професорсько-викладацького складу університету;
- організацію процесу навчання студентів на основі використання результатів досліджень, підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації і обмін викладачами-науковцями й студентами з польськими ВНЗ;
- організація спільних наукових досліджень у контакті із закордонними ВНЗ, закладами освіти, культури і науки, науковими та культурно-освітніми фундаціями, громадськими організаціями шляхом координації тематики наукових робіт, організації спільних наукових досліджень, проведення конференцій, нарад;
- здійснення видавничої діяльності (випуск інформаційно-методичної літератури, книг, брошур, посібників, бібліографічних покажчиків, оглядів тощо);
- проведення культурно-просвітницької роботи, організація лекцій, виставок з метою популяризації міжнародного співробітництва;
- створення бази даних з кіно-відео-аудіо-фотоматеріалами, літературою, електронними виданнями і добіркою Інтернет-ресурсів.

6. Удосконалення виховної роботи факультету через

- Розширення діяльності студентських студій-гуртків, клубів за інтересами для налагодження системи художньо-творчої діяльності студентів;
 - Проведення роботи щодо захисту прав та інтересів студентів;
 - Встановлення міжфакультетських, міжвузівських зв'язків;
 - Інформування студентів про діяльність ССВ;
 - Активізацію та приведення в систему міжфакультетських зв'язків на рівні університету;
 - Якісне удосконалення співробітництва з молодіжними організаціями та студентами інших закладів вищої освіти;
 - Вироблення механізмів розгляду пропозицій студентів, незалежно від їхньої участі у студентському самоврядуванні;
 - Покращення поінформованості та поширення позитивного досвіду діяльності органів студентського самоврядування;
 - Поліпшення роботи по налагодженню зв'язків зі студентством вузів закордону.